Izvorna jezična inačica ove stranice en nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

engleski

Swipe to change

Prilagodba stvarnih prava

Nasljednici u državi članici EU-a mogu imati koristi od nasljednog prava u drugoj zemlji EU-a ako su prava prilagođena kako bi se podudarala s pravima u njihovoj zemlji prebivališta.

Kako bi nasljednici ili legatari u drugoj državi članici EU-a mogli ostvariti prava koja su nastala ili su na njih prenesena nasljeđivanjem, **Uredbom o nasljeđivanju** predviđa se prilagodba nepoznatog stvarnog prava (prava na pokretnoj ili nepokretnoj imovini) najbližem odgovarajućem stvarnom pravu po pravu druge države članice EU-a. Prilikom prilagođavanja prava trebali bi se uzeti u obzir ciljevi i interesi za koje služi konkretno stvarno pravo i učinci koji iz njega proizlaze.

U tom kontekstu **Europska pravosudna mreža u građanskim i trgovačkim stvarima** objavila je nekoliko informativnih članak o nacionalnom pravu u kojima se objašnjava:

koja stvarna prava mogu proizići iz nasljeđivanja

jesu li ta prava upisana u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini

koji učinci proizlaze iz njihove registracije

posebna pravila i posebni postupci za prilagodbu stvarnog prava,

Za pristup informativnom članku o nacionalnom pravu i postupcima za prilagodbu stvarnih prava u određenoj državi članici EU-a, kliknite na odgovarajuću nacionalnu zastavu na ovoj stranici.

Posljednji put ažurirano: 30/05/2023

Stranicu održava Europska komisija. Informacije na ovoj stranici ne odražavaju nužno službeno stajalište Europske komisije. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest koja se odnosi na propise za autorska prava za europske stranice.

Prilagodba stvarnih prava - Belgija

1 Koja stvarna prava prema pravu ove države članice mogu proizići iz nasljeđivanja?

Stvarna su prava koja mogu proizaći iz nasljeđivanja u skladu s belgijskim pravom pravo vlasništva i njegove potpodjele, to jest:

– plodouživanje (članak 745.*a* Građanskog zakonika (*Code civil*))

– upotreba i stanovanje (članak 625. Građanskog zakonika)

– služnost (članak 637. Građanskog zakonika)

– građenje i emfiteuza (pravo dugotrajnog zakupa).

2 Jesu li ta stvarna prava upisana u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini i, ako jesu, je li takav upis obvezan? U koje se upisnike ta prava upisuju i koji su zahtjevi za upis te koji je postupak upisa?

Kada osoba postane nositelj prava vlasništva ili jednog od njegovih potpodjela uslijed prijenosa tog prava zbog smrti, ta osoba postaje nositelj *erga omnes*. Drugim riječima, kada se takvo pravo prenosi zbog smrti (nasljeđivanjem ili oporukom), taj se prijenos ne mora upisati u registar imovine. U članku 1. Zakona o hipoteci (*loi hypothécaire*), u kojem se navode slučajevi u kojima se prijenos stvarnog prava mora upisati u registar kako bi bilo obvezujuće za treće osobe, ne upućuje se na takav slučaj.

3 Koji su učinci povezani s upisom stvarnih prava?

Nije primjenjivo.

4 Postoje li posebna pravila ili posebni postupci za prilagodbu stvarnog prava koje pripada određenoj osobi prema pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ako takvo stvarno pravo ne postoji u pravu države članice u kojoj se ta osoba na njega poziva?

Trenutačno nisu utvrđena posebna pravila ni postupci za prilagodbu stvarnog prava.

Posljednji put ažurirano: 31/05/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prilagodba stvarnih prava - Bugarska

1 Koja stvarna prava prema pravu ove države članice mogu proizići iz nasljeđivanja?

Na temelju bugarskog zakonodavstva koje je na snazi iz nasljeđivanja mogu proizići sva stvarna prava. Ne postoje posebne odredbe kojima se ta prava ograničavaju ili isključuju iz ostavine koja se prenosi na nasljednike preminule osobe nakon njezine smrti.

2 Jesu li ta stvarna prava upisana u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini i, ako jesu, je li takav upis obvezan? U koje se upisnike ta prava upisuju i koji su zahtjevi za upis te koji je postupak upisa?

Na temelju članka 112. Zakona o vlasništvu (*Zakon za sobstvenostta*) (ZS), obvezni upis primjenjuje se na sljedeće:

1. sve instrumente o prijenosu prava vlasništva ili o uspostavi, prijenosu, izmjeni ili prestanku nekog drugog stvarnog prava na nekretninama, te instrumente o priznavanju takvih prava
2. ugovore o prijenosu ostavine preminule osobe koja obuhvaća nekretnine
3. instrumente o odricanju od stvarnih prava na nekretninama
4. sporazume o podjeli nekretnina i sudske zapisnike o podjeli takve imovine
5. zahtjeve vjerovnika preminule osobe ili vjerovnika legatara za izdvajanje nekretnine preminule osobe
6. nagodbe o sporovima u pogledu instrumenata koji podliježu upisu i pravomoćne sudske odluke kojima se zamjenjuju instrumenti iz točke 1. te odluke kojima se utvrđuje postojanje instrumenata iz prethodnih točaka koji podliježu upisu
7. vjerodostojne preslike objavljenih oporuka čiji su predmet nekretnine i prava na nekretninama
8. zahtjeve za poništenje sudskih odluka koje podliježu upisu.

Upis prethodno navedenih instrumenata obvezan je.
Upisom instrumenti u načelu postaju javno dostupni, čime se u skladu s člankom 1. Pravilnika o upisu (*Pravilnik za vpisvaniyata*) daje vidljivost instrumentima koji podliježu upisu.
Upis ima i zaštitni učinak koji je, međutim, ograničen na određene slučajeve iz članka 114. ZS-a, ako su zahtjevi izričito navedeni u tom pravilu upisani kako bi se osiguralo da se na prava podnositelja zahtjeva može osloniti u odnosu na sva prava koja treće osobe steknu nakon upisa.
Upis se provodi na temelju naloga zemljišnoknjižnog suca iz zemljišnoknjižnog ureda nadležnog prema mjestu u kojem se nekretnina nalazi podnošenjem instrumenata koji podliježu upisu u javno dostupne upisnike koji nastaju:
1. podnošenjem instrumenata ovjerenih kod javnog bilježnika iz članka 4. točke (a) i
2. podnošenjem svih drugih instrumenata iz članka 4.
Instrumenti ovjereni kod javnog bilježnika iz članka 4. točke (a) Pravilnika o upisu (svi instrumenti o prijenosu prava vlasništva (prodaja, darovanje, razmjena, davanje za protučinidbu u novcu, otuđenje u zamjenu za obvezu pružanja skrbi i sredstava za život itd.) ili o uspostavi, prijenosu, izmjeni ili prestanku nekog drugog stvarnog prava na nekretninama (pravo uporabe, vlasništvo zgrade itd.) te instrumenti o priznavanju takvih prava (instrumenti o utvrđivanju tih prava ovjereni kod javnog bilježnika, instrumenti o državnom vlasništvu, instrumenti o općinskom vlasništvu i drugi instrumenti izričito predviđeni zakonom) upisuju se na pisani zahtjev javnog bilježnika koji je potpisao te instrumente, a svi ostali instrumenti u skladu s člankom 4. ili njihove vjerodostojne preslike upisuju se na pisani zahtjev stranaka, javnog bilježnika ili bilo koje zainteresirane strane.
Instrumenti ovjereni kod javnog bilježnika koje je potpisao zemljišnoknjižni sudac i vjerodostojne preslike oporuka koje je objavio zemljišnoknjižni sudac upisuju se na inicijativu tog suca.
Za upis se moraju podnijeti dva istovjetna izvornika instrumenata ovjerenih kod javnog bilježnika iz članka 4. točke (a).
Izvornik bilo kojeg drugog instrumenta iz članka 4. i službeno ovjerena vjerodostojna preslika tog izvornika ili dvije takve preslike moraju se podnijeti za upis takvog instrumenta, a ako nije moguće podnijeti izvornik, na odgovarajući se način moraju podnijeti dvije vjerodostojne preslike objavljenih oporuka čiji su predmet nekretnine i prava na nekretninama ovjerene kod javnog bilježnika. Ako se upis provodi na zahtjev javnog bilježnika, moraju se podnijeti tri istovjetna izvornika te tri vjerodostojne preslike.
Dopušteno je i upisati službeno ovjerene izvatke, u kojima moraju biti navedeni bitni uvjeti instrumenta koji se upisuje.
Upis se provodi na temelju naloga zemljišnoknjižnog suca odmah nakon unošenja instrumenta u odgovarajući ulazni registar te se u tu svrhu na sami instrument upisuju broj pod kojim je instrument upisan u registar, datum te tom i stranica upisnika u koji je instrument upisan.
U zemljišnoknjižnim uredima koji upotrebljavaju softver za vođenje pomoćne evidencije o nekretninama, u instrumentu koji podliježe upisu navodi se i broj upisa iz sustava.
Instrument se umeće u odgovarajuću knjigu upisnika, a drugi izvornik upisanog instrumenta vraća se podnositelju zahtjeva u roku od tri dana.
Ako se upis provodi na zahtjev javnog bilježnika, treći i svaki sljedeći izvornik upisanog instrumenta vraćaju se s podacima iz stavka 1. zapisanima na svakom od tih izvornika.
Instrument koji je potpisao zemljišnoknjižni sudac upisuje se odmah nakon potpisivanja samog instrumenta. Zemljišnoknjižni sudac ne smije naložiti izvršenje bilo kakvih radnji nakon što je potpisao instrumente koji podliježu upisu, a prije upisa tih instrumenata; u suprotnom snosi odgovornost za taj postupak.
Pri upisu bračnih ugovora, instrumenata o podjeli, namiri i o razmjeni nekretnina koje se nalaze u različitim okruzima moraju se podnijeti najmanje dvije vjerodostojne preslike za svaki okrug i podmiriti potrebni troškovi.
Nakon propisne provedbe upisa izvornici koji se odnose na druge okruge odmah se šalju na upis u mjesto u kojem se nalaze nekretnine te se navodi da su pristojbe koje treba platiti naplaćene. Ti se instrumenti upisuju na temelju naloga zemljišnoknjižnog suca svakog okruga u kojem je upis zatražen.

3 Koji su učinci povezani s upisom stvarnih prava?

Upis se primjenjuje na sve instrumente o prijenosu prava vlasništva ili o uspostavi, prijenosu, izmjeni ili prestanku nekog drugog stvarnog prava na nekretninama te na instrumente o priznavanju takvih prava, osim u slučajevima iz članka 5. Pravilnika o upisu (u kojima ne podliježu upisu). Svi su ti instrumenti obuhvaćeni člankom 113. Zakona o vlasništvu, kojim se propisuje da se na njih ne može osloniti u odnosu na treće osobe sve dok ne budu upisani ako su te treće osobe stekle ranija stvarna prava na nekretnini od istog vlasnika i ta su prava upisale.
U tom smislu, na temelju zakona učinak oslanjanja ovisi o činjenici upisa svih instrumenata o raspolaganju stvarnim pravima na nekretnini ako je upis predviđen za te instrumente jer je svrha njihova upisa učiniti vlasništvo stvarnih prava na nekretnini jasnim, sigurnim i stabilnim te razriješiti sukob instrumenata na koje se pozivaju različite osobe kao na izvor prava na istoj imovini od istog prethodnika, odnosno upis tih instrumenata ima učinak njihove javne objave te zaštitni učinak.
Kako je već spomenuto u točki 2., upis ima taj učinak za sve instrumente navedene u članku 112. Zakona o vlasništvu i članku 4. Pravilnika o upisu, a kada dođe do sukoba dvaju takvih instrumenata, rješavanje spora u pogledu toga koji instrument ima prednost ovisi upravo o trenutku upisa.

4 Postoje li posebna pravila ili posebni postupci za prilagodbu stvarnog prava koje pripada određenoj osobi prema pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ako takvo stvarno pravo ne postoji u pravu države članice u kojoj se ta osoba na njega poziva?

Bugarskim zakonodavstvom nisu utvrđena posebna pravila o postupcima za prilagodbu nepoznatih stvarnih prava.

Posljednji put ažurirano: 31/08/2021
Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prilagodba stvarnih prava - Češka

1 Koja stvarna prava prema pravu ove države članice mogu proizići iz nasljeđivanja?

Iz nasljeđivanja mogu proizaći sljedeća stvarna prava:
pravo vlasništva nad imovinom (upisom tog prava ne ograničuju se druga stvarna prava)
pravo građenja (upisom tog prava – kad je riječ o nekretninama – ne ograničuju se druga stvarna prava)
služnost (upisom tog prava – kad je riječ o nekretninama – ne ograničuju se druga stvarna prava)
hipoteka: 1. ako se zemljište opterećuje hipotekom, to se može učiniti samo uz suglasnost hipotekarnog vjerovnika, 2. za prijenos vlasništva zrakoplova opterećenog hipotekom potrebna je suglasnost hipotekarnog vjerovnika
založno pravo
prijenos prava vlasništva kao osiguranje obveze (upisom tog prava – kad je riječ o predmetima upisanima u javni registar (npr. nekretnina, udio u društvu s ograničenom odgovornošću, žig) – ne ograničuju se druga stvarna prava)
pravo prvokupa (upisom ugovorom utvrđenog prava prvokupa u registar – kad je riječ o nekretninama – ne ograničuju se druga stvarna prava).

2 Jesu li ta stvarna prava upisana u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini i, ako jesu, je li takav upis obvezan? U koje se upisnike ta prava upisuju i koji su zahtjevi za upis te koji je postupak upisa?

Pravo vlasništva:

kad je riječ o nekretninama, upisuje se u zemljišne knjige, a upis je obvezan. Za zahtjeve u pogledu upisa i postupak upisa vidjeti: http://www.cuzk.cz/English/Cadastre-of-Real-Estate/Registration-into-the-Cadastre-of-Real-Estate/Registration-into-the-Cadastre-of-Real-Estate.aspx

upisuje se kad je riječ o određenim pokretninama, na primjer:

udjelima u društvu s ograničenom odgovornošću (upis u trgovački registar): upis je obvezan, a za zahtjeve u pogledu upisa i postupak upisa vidjeti: https://or.justice.cz/ias/ui/podani

upisanim vrijednosnim papirima (upisani u središnjem depozitoriju vrijednosnih papira): upis je obvezan, a za zahtjeve u pogledu upisa i postupak upisa vidjeti: https://www.cdcp.cz/index.php/en/general-public/how-to-arrange/legacy

primijenjenim dizajnima, industrijskim dizajnima, žigovima, patentima, zemljopisnim oznakama i oznakama podrijetla (upisanima pri Uredu za industrijsko vlasništvo): upis je obvezan, a za zahtjeve u pogledu upisa i postupak upisa vidjeti: http://www.upv.cz/cs/sluzby-uradu/formulare/vyplnitelne-pdf.html

vozilima (upisanima u registar vozila): upis je obvezan, a za zahtjeve u pogledu upisa i postupak upisa vidjeti: https://www.mdcr.cz/Media/Media-a-tiskove-zpravy/Aktualizovane-otazky-a-odpovedi-k-problematice-zna

plovilima (upisanima u registar plovila): upis je obvezan, a za zahtjeve u pogledu upisa i postupak upisa vidjeti: https://www.mdcr.cz/Dokumenty/Namorni-urad-CR/Namorni-rejstrik-CR

zrakoplovima (upisanima u registar zrakoplova): upis je obvezan, a za zahtjeve u pogledu upisa i postupak upisa vidjeti: http://www.caa.cz/letadla/letecky-rejstrik.

Pravo građenja: kad je riječ o nekretninama, uvijek se upisuje u zemljišne knjige, upis je obvezan, a za zahtjeve u pogledu upisa i postupak upisa vidjeti pravo vlasništva nekretnina.

Služnost: kad je riječ o nekretninama, uvijek se upisuje u zemljišne knjige, upis je obvezan, a za zahtjeve u pogledu upisa i postupak upisa vidjeti pravo vlasništva nekretnina.

Založno pravo:

kad je riječ o nekretninama, upisuje se u zemljišne knjige, upis je obvezan, a za zahtjeve u pogledu upisa i postupak upisa vidjeti pravo vlasništva nekretnina

kad je riječ o udjelu u društvu s ograničenom odgovornošću, upisuje se u trgovački registar, upis je obvezan, a za zahtjeve u pogledu upisa i postupak upisa vidjeti pravo vlasništva udjela u društvu s ograničenom odgovornošću

kad je riječ o upisanim vrijednosnim papirima, upisuje se u središnji depozitorij vrijednosnih papira, upis je obvezan, a za zahtjeve u pogledu upisa i postupak upisa vidjeti pravo vlasništva upisanih vrijednosnih papira

kad je riječ o žigovima, industrijskim dizajnima i patentima, upisuje se pri Uredu za industrijsko vlasništvo, upis je obvezan, a za zahtjeve u pogledu upisa i postupak upisa vidjeti pravo industrijskog vlasništva

kad je riječ o nekretninama koje nisu upisane u zemljišne knjige, zajedničkoj imovini, djelima i drugim pokretninama (ako je ugovor o instrumentu osiguranja sastavljen u obliku javnobilježničkog akta), upisuje se u registar instrumenata osiguranja, upis je obvezan, a za zahtjeve u pogledu upisa i postupak upisa vidjeti: https://www.nkcr.cz/sluzby/overovani-a-vypisy-z-rejstriku/vyhledavani-v-rejstricich-a-kontaktni-misto-czech-point.

Založno pravo: ne upisuje se ni u kakvu evidenciju.

Prijenos prava vlasništva kao instrument osiguranja obveze:

kad je riječ o nekretninama, upisuje se u katastar nekretnina, upis je obvezan, a za zahtjeve u pogledu upisa i postupak upisa vidjeti pravo vlasništva nekretnina

kad je riječ o udjelu u društvu s ograničenom odgovornošću, upisuje se u trgovački registar, upis je obvezan, a za zahtjeve u pogledu upisa i postupak upisa vidjeti pravo vlasništva udjela u društvu s ograničenom odgovornošću

kad je riječ o žigovima, industrijskim dizajnima i patentima, upisuje se pri Uredu za industrijsko vlasništvo, upis je obvezan, a za zahtjeve u pogledu upisa i postupak upisa vidjeti pravo industrijskog vlasništva

Pravo prvokupa:

kad je riječ o ugovorom utvrđenom pravu prvokupa na nekretninama, upisuje se u zemljišne knjige, upis je obvezan, a za zahtjeve u pogledu upisa i postupak upisa vidjeti pravo vlasništva nekretnina

kad je riječ o ugovorom utvrđenom pravu prvokupa na udjelu u društvu s ograničenom odgovornošću, upisuje se u trgovački registar, upis je obvezan, a za zahtjeve u pogledu upisa i postupak upisa vidjeti pravo vlasništva udjela u društvu s ograničenom odgovornošću

kad je riječ o ugovorom utvrđenom pravu prvokupa na žigovima, industrijskim dizajnima i patentima, upisuje se pri Uredu za industrijsko vlasništvo, upis je obvezan, a za zahtjeve u pogledu upisa i postupak upisa vidjeti pravo industrijskog vlasništva

3 Koji su učinci povezani s upisom stvarnih prava?

Kad je riječ o upisu stvarnih prava zbog smrti prvotnog vlasnika (npr. prijenos stvarnih prava), njihov upis uvijek ima deklaratorni učinak. Naime, nasljedstvo se stječe smrću oporučitelja, pri čemu takvo stjecanje mora potvrditi sud. U sudskoj odluci o nasljeđivanju proglašava se da pravni odnosi počinju proizvoditi pravne učinke na datum smrti oporučitelja. To načelo nije izričito propisano kad je riječ o pojedinačnim javnim registrima.

4 Postoje li posebna pravila ili posebni postupci za prilagodbu stvarnog prava koje pripada određenoj osobi prema pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ako takvo stvarno pravo ne postoji u pravu države članice u kojoj se ta osoba na njega poziva?

Ne postoje posebna pravila za prilagodbu stranih stvarnih prava koja nisu poznata u češkom pravnom sustavu.

Posljednji put ažurirano: 25/01/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prilagodba stvarnih prava - Njemačka

1 Koja stvarna prava prema pravu ove države članice mogu proizići iz nasljeđivanja?

U skladu s njemačkim pravom sva imovina pokojnika, to jest sva prava i obveze, poslije smrti prenose se na nasljednike. Ako pokojnik ima nekoliko nasljednika, ostavina postaje njihova zajednička imovina u skladu s člankom 2032. Građanskog zakonika (*Bürgerliches Gesetzbuch* – BGB). Na temelju nasljeđivanja ne nastaju nova stvarna prava. Legati i upute pokojnika o podjeli ostavine imaju pravni učinak samo u okviru obveznog prava.

Međutim, provedbom Uredbe EU-a o nasljeđivanju pokazalo se da posebno ograničenja u pogledu raspolaganja mogu biti problematična zbog odredbi o privremenom i naknadnom nasljeđivanju (*Vor- und Nacherbfolge*) u njemačkom pravu (članci od 2100. do 2146. Građanskog zakonika). U okviru tog postupka pokojnik imenuje niz uzastopnih nasljednika, pri čemu jedna osoba (*Nacherbe*) postaje nasljednik kasnijim nasljeđivanjem tek nakon što je druga

osoba (*Vorerbe*) prije toga bila nasljednik. Međutim, naknadni nasljednik stječe nasljedno pravo (*Anwartschaftsrecht*) smrću pokojnika. Nasljedno je pravo pravno zaštićen položaj koji nastaje u slučajevima stjecanja obuhvaćenima brojnim aktima kada prvi korisnik ne može više jednostrano spriječiti da drugi korisnik kasnije stekne tu imovinu (Eigentumserwerb). Nasljedno pravo nije izričito uređeno Građanskim zakonikom. Stoga se zbog konačnog popisa stvarnih prava (*numerus clausus* u imovinskom pravu) ne može nazivati takvim pravom. Međutim, ono čini subjektivno pravo s učinkom u odnosu na stvar. Privremeno i naknadno nasljeđivanje uključuje brojna ograničenja i obveze za privremene nasljednike, konkretno ograničenja njihovih ovlasti u pogledu raspolaganja. Raspolaganja zemljištem nisu valjana u okviru naknadnog nasljeđivanja ako se njima krše prava naknadnog nasljednika (članak 2113. stavak 1. Građanskog zakonika). Isto se primjenjuje i na raspolaganja darovanjima (članak 2113. stavak 2. Građanskog zakonika). Međutim, pokojnik može izuzeti privremenog nasljednika iz nekih od tih ograničenja raspolaganja imovinom nakon smrti. Ograničenja raspolaganja u okviru naknadnog nasljeđivanja moraju se upisati u njemačke zemljišne knjige.

2 Jesu li ta stvarna prava upisana u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini i, ako jesu, je li takav upis obvezan? U koje se upisnike ta prava upisuju i koji su zahtjevi za upis te koji je postupak upisa?

U skladu s njemačkim pravom sva pokojnikova prava nakon njegove se smrti automatski prenose na nasljednika ili zajedničke nasljednike. Ta prava, uključujući i prava za koja je obvezan upis, ne moraju se upisati u registar u tu svrhu. Kad je riječ o pravima za koja je obvezan upis, odgovarajući registri (zemljišne knjige, registar trgovačkih društava) nakon stjecanja nasljedstva više neće biti točni i moraju se izmijeniti. U tu se svrhu nasljeđivanje mora dokazati službenim ili javnim ispravama ili Europskom potvrdom o nasljeđivanju. Za određene kasnije transakcije (npr. opterećenje naslijeđenog zemljišta) obvezan je ispravak upisom nasljednika ili zajedničkih nasljednika u zemljišne knjige.

Ograničenja raspolaganja povezana s privremenim i naknadnim nasljeđivanjem i nasljednim pravom naknadnog nasljednika isto tako nastaju neposredno smrću pokojnika. Međutim, privremeno i naknadno nasljeđivanje upisuju se u zemljišne knjige kako bi se spriječilo da treće osobe steknu vlasništvo u dobroj vjeri bez opterećenja.

Ako pojedinačni nasljednici ili korisnici imaju tražbinu (na temelju obveznog prava) u pogledu konkretne imovine na temelju zakona ili raspolaganja imovinom nakon smrti, vlasništvo te imovine mora se prenijeti na njih na temelju ugovora s nasljednicima, a sva prava u pogledu nekretnine moraju se upisati u zemljišne knjige na temelju službenih ili javnih isprava.

3 Koji su učinci povezani s upisom stvarnih prava?

Upis stvarnih prava prenesenih na nasljednika ili zajedničke nasljednike zbog nasljeđivanja ima samo deklaratorni učinak. Međutim, čini osnovu za postupanje trećih osoba u dobroj vjeri i potreban je za određene kasnije transakcije.

4 Postoje li posebna pravila ili posebni postupci za prilagodbu stvarnog prava koje pripada određenoj osobi prema pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ako takvo stvarno pravo ne postoji u pravu države članice u kojoj se ta osoba na njega poziva?

Stvarna prava koja nisu poznata u njemačkom pravu u načelu se u skladu sa zakonom prilagođavaju sličnom njemačkom pravnom institutu. Budući da je za svaki postupak upisa uvijek potrebna sigurna osnova za upis, možda će biti potrebno da nasljednici izdaju dodatni akt o prijenosu jer je to potrebno u okviru njemačkog prava kad je riječ o tražbinama na temelju obveznog prava. U skladu s člankom 1. stavkom 2. točkom (l) Uredbe EU-a o nasljeđivanju postupci upisa isključeni su iz područja primjene te uredbe.

Posljednji put ažurirano: 25/08/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prilagodba stvarnih prava - Estonija

1 Koja stvarna prava prema pravu ove države članice mogu proizići iz nasljeđivanja?

Općenito, estonsko pravo primjenjuje načelo univerzalne sukcesije prema kojemu se imovina umrle osobe (ostavina), uključujući sva prava i obveze umrle osobe, prenosi na drugu osobu (nasljednika). Ako postoji više nasljednika, ostavina postaje njihovo zajedničko vlasništvo u skladu s člankom 147. Zakona o nasljeđivanju. Iz nasljedstva ne proizlaze nikakva nova prava. Upute navedene u oporuci (legati i upute o podjeli ostavine) obuhvaćene su isključivo obveznim pravom.

U određenim slučajevima preživjeli bračni drug umrle osobe može zatražiti osnivanje prava služnosti na nekretnini koja je bila njihov bračni dom (članak 16. stavak 3. Zakona o nasljeđivanju) ako je riječ o pravu obuhvaćenom obveznim pravom, a ne o stvarnom pravu.

Pravo nasljednika na imovinska prava povezana s ostavinom može se ograničiti ako je riječ o privremenom nasljedniku za kojeg je određen sljedeći nasljednik (članak 48. Zakona o nasljeđivanju). U takvim se slučajevima provodi upis u zemljišne knjige u kojem se navodi da je riječ o privremenom nasljedniku (članak 491. Zakona o zemljišnim knjigama).

2 Jesu li ta stvarna prava upisana u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini i, ako jesu, je li takav upis obvezan? U koje se upisnike ta prava upisuju i koji su zahtjevi za upis te koji je postupak upisa?

Nekretnine i povezana prava upisuju se u zemljišne knjige. Sva imovinska prava prenose se na nasljednika s pomoću zemljišnih knjiga. U slučaju da je upis u zemljišnim knjigama postao netočan zbog prijenosa stvarnog prava izvan zemljišnih knjiga, zemljišnoknjižni odjel ispravit će upis na temelju zahtjeva za upis koji je podnio novi vlasnik stvarnog prava. Dokument kojim se potvrđuje prijenos stvarnog prava (potvrda o nasljeđivanju) mora se priložiti zahtjevu za upis (članak 65.1 stavak 1. Zakona o zemljišnim knjigama). Kako bi se utvrdilo je li *de cujus* bio jedini vlasnik stvarnog prava ili je stvarno pravo zajedničko vlasništvo, uz zahtjev za upis u nekim se slučajevima zajedno s potvrdom o nasljeđivanju mora priložiti i potvrda o vlasništvu. Zahtjev za upis mora biti ovjeren ili digitalno potpisan (članak 34. stavak 2.1 Zakona o zemljišnim knjigama).

Zemljišnoknjižni odjel može od vlasnika stvarnog prava ili od izvršitelja oporuke zahtijevati podnošenje zahtjeva za upis i dokumenata potrebnih za ispravak zemljišnih knjiga i upis u zemljišne knjige pod prijetnjom novčane kazne (članak 65.1 stavak 5. Zakona o zemljišnim knjigama).

Sva ostala imovina podložna upisu isto se tako prenosi na nasljednika bez obzira na unos u registru. U pravilu, nasljednik je dužan predočiti relevantnom registru potrebne podatke i dokumente koji se odnose na nasljeđivanje imovine ili prava. Međutim, u slučaju nasljeđivanja dionica ili članstva u društvu s ograničenom odgovornošću ili građevinskoj udruzi, javni bilježnik je dužan nakon ovjere potvrde o nasljeđivanju poslati obavijest o nasljeđivanju dionica ili članstvu trgovačkom registru.

3 Koji su učinci povezani s upisom stvarnih prava?

Sva stvarna prava prenose se na nasljednike u skladu sa zakonom, bez obzira na to jesu li upisana. Unosi u registru u pravilu postaju nevažeći kada se otvori nasljedstvo i od nasljednika se obično traži da ih promijeni.

4 Postoje li posebna pravila ili posebni postupci za prilagodbu stvarnog prava koje pripada određenoj osobi prema pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ako takvo stvarno pravo ne postoji u pravu države članice u kojoj se ta osoba na njega poziva?

Prema članku 629.1 Zakona o parničnom postupku, sud može pokrenuti postupak za prilagodbu stvarnog prava strane države na temelju zahtjeva osobe koja na to ima pravo. Sud prema potrebi saslušava podnositelja zahtjeva. Sud u odluci o prilagodbi stvarnog prava utvrđuje je li estonskim zakonodavstvom propisano stvarno pravo jednakovrijedno stvarnom pravu strane države koje se treba prilagoditi. Ako jednakovrijedno stvarno pravo postoji, sud ga navodi u

odluci. Ako se u svrhu izvršenja odluke o prilagodbi stvarnog prava podnositelj zahtjeva mora obratiti izvansudskom registru ili drugoj osobi ili instituciji, ta činjenica mora biti navedena u odluci. Podnositelj zahtjeva može podnijeti žalbu protiv odluke.
Prema članku 475. stavku 1. točki 10.1 Zakona o parničnom postupku, prilagodba stvarnih prava u skladu s člankom 31. Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća razmatra se u postupku koji se pokreće na temelju zahtjeva.

Posljednji put ažurirano: 18/04/2023
Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prilagodba stvarnih prava - Grčka

1 Koja stvarna prava prema pravu ove države članice mogu proizići iz nasljeđivanja?

U skladu s grčkim pravom stvarna prava koja se mogu naslijediti obuhvaćaju vlasništvo, stvarne služnosti, založna prava, registarska založna prava, hipoteke i vlasništvo rudnika.

2 Jesu li ta stvarna prava upisana u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini i, ako jesu, je li takav upis obvezan? U koje se upisnike ta prava upisuju i koji su zahtjevi za upis te koji je postupak upisa?

Od navedenih stvarnih prava, upisati se moraju vlasništvo nekretnine, hipoteke, vlasništvo rudnika i registarska založna prava. Vlasništvo nekretnine, hipoteke i vlasništvo rudnika moraju se upisati u Katastarskom uredu pokrajine u kojoj se ta imovina nalazi, dok se registarska založna prava moraju upisati u Registar založnih prava u mjestu boravišta ili sjedišta zalogodavca ili, ako zalogodavac nema boravište ili sjedište na državnom području Grčke, u Registru založnih prava u Ateni.
Nužno je podnijeti zahtjev katastarskom uredu za upis takvih prava, a moraju se platiti i zakonom utvrđene pristojbe (vidjeti Zakon 2664/1998). Zahtjevu se mora priložiti isprava koja se upisuje, primjerak geodetskog elaborata koji je izrađen i priložen ispravi koja se upisuje, sažetak te isprave i ovjereni izvadak iz katastarskih knjiga za imovinu koja je predmet te isprave.
Za upis založnog prava u Registar založnih prava zahtjev se mora podnijeti zajedno s odgovarajućim obrascem.

3 Koji su učinci povezani s upisom stvarnih prava?

Upis tih stvarnih prava za ta prava ima konstitutivni učinak u skladu sa zakonom (vidjeti članak 12. Zakona 2664/1998), odnosno to znači da ako se ne provede upis, nije izvršen ni prijenos vlasništva nekretnine niti je provedena uspostava, prijenos ili ukidanje stvarnog prava na toj nekretnini. Isto se primjenjuje i na upis registarskih založnih prava.

4 Postoje li posebna pravila ili posebni postupci za prilagodbu stvarnog prava koje pripada određenoj osobi prema pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ako takvo stvarno pravo ne postoji u pravu države članice u kojoj se ta osoba na njega poziva?

U Grčkoj nisu donesena zakonska pravila ni postupci za prilagodbu stvarnih prava koja nisu poznata u grčkom pravu najbližem pravu koje je poznato u grčkom pravu.

Posljednji put ažurirano: 06/06/2019
Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prilagodba stvarnih prava - Španjolska

1 Koja stvarna prava prema pravu ove države članice mogu proizići iz nasljeđivanja?

Stvarna se prava **prenose** nakon smrti ako je nositelj tih prava preminula osoba i ako ona ne prestaju smrću. Ona uključuju imovinska prava, služnosti (uz prava povlaštenog dobra) te instrumente osiguranja (hipoteke i osigurani kredit). Međutim, prava plodouživanja prestaju smrću nositelja prava plodouživanja (članak 513. stavak 1. španjolskog Građanskog zakonika [*Código Civil*]).
Nasljeđivanjem **može nastati** novo stvarno pravo, i to na temelju želja preminule osobe (npr. legati prava plodouživanja, upotrebe ili stanovanja, zasnivanje prava služnosti) ili zakona (zakonsko pravo plodouživanja koje se u skladu sa zakonom dodjeljuje bračnom drugu u okviru oporučnog ili zakonskog nasljeđivanja).

2 Jesu li ta stvarna prava upisana u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini i, ako jesu, je li takav upis obvezan? U koje se upisnike ta prava upisuju i koji su zahtjevi za upis te koji je postupak upisa?

Upis nije obvezan, odnosno to nije propisano zakonom da bi se steklo predmetno pravo (osim u slučaju hipoteka). Međutim, s obzirom na to da se upisom u registar imovine osigurava zaštita strani čije se pravo upisuje, nositelj prava u praksi obično podnosi zahtjev za upis.
Isprave o nasljeđivanju mogu biti u obliku oporuke, oporučnog ugovora, izjave zakonskih nasljednika ili Europske potvrde o nasljeđivanju (članak 14. španjolskog Zakona o hipoteci [*Ley Hipotecaria*]). Međutim, u pravilu, čak i ako je takvom ispravom osobi dodijeljen status nasljednika ili legatara, nije moguće odmah ponovno upisati prava koja su prethodno bila upisana na ime preminule osobe. Raspodjela prava na konkretnu stavku imovine iz podjele ostavine mora se izvršiti uz suglasnost svih drugih nasljednika (i to pred javnim bilježnikom kako bi se mogao provesti upis u registar). Ako nije postignuta suglasnost svih nasljednika, to će se pitanje morati riješiti na sudu.
Prije nego što se nasljedstvo podijeli, nasljednik može zatražiti samo da se u registar upiše zabilježba da ima pravo na konkretnu upisanu stavku iz nasljedstva kako bi treće strane znale za to pravo.
Zakonom je pravo na konkretnu stavku imovine u okviru nasljedstva dodijeljeno legataru u trenutku smrti nositelja tog prava (članak 882. Građanskog zakonika), ali je legatar ne može preuzeti u posjed samostalno (članak 885. Građanskog zakonika) osim ako ga je pokojnik ovlastio da to učini. Legatar u skladu sa zakonom ima pravo zatražiti da mu nasljednik prenese konkretnu stavku imovine, a javnobilježnička isprava o takvom prijenosu može se upisati. Ako nasljednik odbije prenijeti konkretnu stavku imovine, legatar će to pitanje morati uputiti sudu.
Postoje izuzeća kad je riječ o podjeli nasljedstva nakon smrti, tj. ako je podjela koju je odredio oporučitelj bila očekivano nasljedstvo ili je u oporuci naveden samo jedan nasljednik.
Prije nego što se određena stavka može upisati, potrebno je dati odgovarajuću izjavu poreznim tijelima kako bi se mogli platiti porezi koji proizlaze iz prijenosa.

3 Koji su učinci povezani s upisom stvarnih prava?

Učinak je upisa taj da se nasljednik imovinskog prava smatra zakonskim nositeljem tog prava, može raspolagati njime te uživa istu zaštitu kao i izvorni nositelj prava od svih drugih mogućih nasljednika koji nisu upisali svoja prava.

4 Postoje li posebna pravila ili posebni postupci za prilagodbu stvarnog prava koje pripada određenoj osobi prema pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ako takvo stvarno pravo ne postoji u pravu države članice u kojoj se ta osoba na njega poziva?

U članku 61. Zakona 29/2015 o međunarodnoj pravnoj suradnji navodi se sljedeće:

„1. Ako se u odluci ili stranoj vjerodostojnoj ispravi nalažu mjere ili prenose prava koja nisu priznata u okviru španjolskog prava, upisničar će ih, koliko god je to moguće, prilagoditi mjeri ili pravu utvrđenom ili priznatom u okviru španjolskog prava, koje ima slične učinke, sličnu svrhu ili služi sličnom interesu, pod uvjetom da učinci njihove prilagodbe ne prelaze okvire učinaka koje bi imali u pravu države podrijetla. Prije upisa prava upisničar će obavijestiti nositelja prava o pravu ili mjeri koju treba prilagoditi.
2. Svaka zainteresirana strana može osporiti prilagodbu prava ili mjere na sudu."

Posljednji put ažurirano: 16/10/2023
Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prilagodba stvarnih prava - Hrvatska

1 Koja stvarna prava prema pravu ove države članice mogu proizići iz nasljeđivanja?

Člankom 1. stavkom 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine", broj 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14; dalje u tekstu: Zakon) propisano je da svaka fizička i pravna osoba može biti nositeljem prava vlasništva, a i drugih stvarnih prava: prava služnosti, prava iz stvarnoga tereta, prava građenja i založnoga prava na svemu što može biti objektom tih prava, ako zakonom nije drukčije određeno.
Člankom 128. stavkom 2. i 3. Zakona propisano je da je nasljednik ovlašten ishoditi upis svoga prava vlasništva nekretnine u zemljišnoj knjizi te da stjecanjem prava vlasništva nasljeđivanjem ne prestaju stvarna prava koja su drugim osobama pripadala na odnosnoj stvari, osim onih za koja je to određeno zakonom ili koja po naravi stvari ne mogu dalje postojati.
Člankom 199. stavkom 2. i člankom 201. Zakona propisano je da su osobne služnosti: pravo plodouživanja, pravo uporabe i pravo stanovanja te da osobne služnosti traju samo onoliko vremena za koliko su osnovane te prestaju najkasnije smrću njihova ovlaštenika, ako zakon ne određuje drukčije.
Člankom 285. stavkom 1. Zakona propisano je da je pravo građenja otuđivo i nasljedivo kao i druge nekretnine, ako nije što drugo određeno.
Člankom 299. stavkom 1. Zakona propisano je da se založno pravo ne može odvojiti od zaloga koji opterećuje, pa tko na bilo kojem pravnom temelju stekne zalog, stekao ga je opterećenoga založnim pravom, ako zakonom nije drukčije određeno.
Dakle, iz navedenoga je razvidno da su stvarna prava nasljediva, osim osobnih služnosti koje prestaju najkasnije smrću ovlaštenika, ako zakon ne određuje drukčije.

2 Jesu li ta stvarna prava upisana u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini i, ako jesu, je li takav upis obvezan? U koje se upisnike ta prava upisuju i koji su zahtjevi za upis te koji je postupak upisa?

Člankom 2. stavkom 3. i 4. Zakona propisano je da su nekretnine čestice zemljine površine, zajedno sa svime što je sa zemljištem trajno spojeno na površini ili ispod nje, ako zakonom nije drukčije određeno, a da su pokretnine stvari koje se mogu premjestiti s jednoga mjesta na drugo, a da im se ne povrijedi bit (supstanca). Stvari koje su po svojoj naravi pokretne smatraju se u pravnom smislu nepokretnima ako su pripadak nepokretne stvari ili ih zakon izjednačuje s nekretninama.
Člankom 119. stavkom 1. Zakona propisano je da se vlasništvo nekretnine stječe zakonom predviđenim upisom stjecateljeva vlasništva u zemljišnoj knjizi na temelju valjano očitovane volje dotadašnjega vlasnika usmjerene na to da njegovo vlasništvo prijeđe na stjecatelja, ako zakonom nije određeno drukčije, a člankom 122. stavkom 1. Zakona da se smatra da zemljišna knjiga istinito i potpuno odražava činjenično i pravno stanje nekretnine, pa tko je u dobroj vjeri postupao s povjerenjem u zemljišne knjige, ne znajući da ono što je u njih upisano nije potpuno ili da je različito od izvanknjižnog stanja, uživa glede toga stjecanja zaštitu prema odredbama zakona.
Člankom 277. stavkom 1. propisano je da stvarni teret koji nije upisan u zemljišnoj knjizi prestaje kad opterećenu nekretninu stekne osoba koja nije znala niti morala znati da on postoji, a člankom 278. stavkom 1. Zakona da stvarni teret koji je bio osnovan u korist određene osobe prestaje njezinom smrću odnosno prestankom osobnosti pravne osobe, ako nije drukčije određeno.
Postupak u vezi s upisom stvarnih prava na nekretninama u zemljišnu knjigu propisan je odredbama Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine", broj63/19. i 128/22.). Zemljišna knjiga se sastoji od glavne knjige (u koju se upisuju sva zemljišta jedne katastarske općine i koja se sastoji od zemljišnoknjižnih uložaka) i zbirke isprava. Prijedlog u slučaju uknjižbe, predbilježbe nekoga stvarnog prava u zemljišnu knjigu, podnosi mjesno nadležnom zemljišnoknjižnom sudu osoba koja bi time stekla, promijenila ili izgubila to knjižno pravo, a prijedlog za upis koji bi imao značenje zabilježbe podnosi osoba koja ima pravni interes za provedbu zabilježbe ili je na to ovlaštena posebnim propisom. Prijedlog za upis u zemljišnu knjigu podnosi se elektronički putem javnog bilježnika i odvjetnika kao obveznih korisnika elektroničke komunikacije sa sudom putem ZIS-a. U zemljišnoknjižni uložak se upisuju promjene na njemu te stvarna i druga prava, koja rješenjem određuje i provodi zemljišnoknjižni sud, a isti se sastoji od posjedovnice (list A), vlastovnice (list B) i teretovnice (list C).
Postupak u vezi s upisom stvarnih prava na vozilima propisan je Pravilnikom o registraciji i označavanju vozila („Narodne novine", broj 151/08, 89/10, 104/10, 83/13, 52/15 i 45/16). Evidenciju registriranih vozila vodi Ministarstvo unutarnjih poslova, a isto je dužno na temelju posebnih propisa na zahtjev ovlaštenih tijela (sudova, Financijske agencije, javnih bilježnika) u navedenu evidenciju te u prometnu dozvolu upisivati određene zabilježbe koje se odnose na vozila. U slučaju promjene vlasništva na vozilu, novi vlasnik dužan je u roku od 15 dana od stjecanja vozila registrirati vozilo na svoje ime ili ga odjaviti, a zahtjev se podnosi policijskoj upravi prema prebivalištu ili sjedištu vlasnika vozila, odnosno policijskoj postaji ili stanici za tehnički pregled vozila ako ispunjava propisane uvjete i ima ovlaštenje.
Postupak u vezi s upisom stvarnih prava na plovnim objektima propisan je Pomorskim zakonikom („Narodne novine", broj 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13 i 26/15). Pravo vlasništva i druga stvarna prava na brodu, jahti ili brodici mogu se steći, prenijeti, ograničiti i ukinuti jedino upisom u odgovarajući upisnik ili očevidnik koje vode nadležne lučke kapetanije Ministarstva nadležnog za pomorstvo. Upisi u upisnik brodova, povodom zahtjeva vlasnika, brodar ili kompanije, obavljaju se na temelju rješenja nadležne lučke kapetanije, a sastoje od glavne knjige i zbirke isprava. Glavna knjiga se sastoji od uložka koji ima list A (podaci o identitetu pomorskog objekta i njihove osnovne tehničke značajke), list B (tvrtka, odnosno naziv i sjedište pravne osobe, odnosno ime i prebivalište fizičke osobe koja je vlasnik pomorskog objekta i osobna ograničenja vlasnika u vezi sa slobodnim raspolaganjem pomorskim objektom) i list C (stvarna prava kojima je pomorski objekt ili njegov dio opterećen, te prava stečena na tim pravima).
Postupak u vezi s upisom stvarnih prava na zrakoplovima propisan je Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja hrvatskog registra civilnih zrakoplova („Narodne novine", broj 137/12) koji vodi Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo. Hrvatski registar civilnih zrakoplova se vodi u obliku knjige i u elektroničkom obliku. Knjiga registra se sastoji od svezaka koji se označavaju rednim brojevima, a svaki svezak se sastoji od registarskih uložaka. Svaki zrakoplov upisuje se u poseban registarski uložak koji se sastoji se od upisnog lista (razni podaci o zrakoplovu), vlasničkog lista (podaci o vlasniku, suvlasnicima ili zajedničkim vlasnicima) i teretnog lista (založno pravo kojim je opterećen zrakoplov ili idealni dio nekog suvlasnika, zatim pravo prvokupa i nazadkupa, ograničenja raspolaganja, naznaku subjekata na koje se odnosi upis, datum upisa, iznos kada je relevantan za upis, a mogu se unijeti i

napomene vezane uz provedene upise). Elektronički registar vodi se upisivanjem podataka u elektroničkim zapisima registarskih uložaka koji su sadržajem identični registarskim uloščima iz knjige registra. Zahtjev za upis podnosi vlasnik zrakoplova ili operator uz javno ovjerenu pisanu punomoć vlasnika, a upisi se provode na temelju rješenja Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo.

3 Koji su učinci povezani s upisom stvarnih prava?

Zakonom je propisano da je javna isprava, isprava koju je izdao nadležni sud ili javnopravno tijelo u granicama svoje nadležnosti i u propisanom obliku i da se njome dokazuje ono što se u njoj potvrđuje ili određuje te stoga onaj tko je u dobroj vjeri postupao s povjerenjem u javne isprave, ne znajući da ono što je u njih upisano nije potpuno ili da je različito od stvarnog stanja, uživa glede stjecanja određenih prava zaštitu prema odredbama zakona. Također, nitko se ne može pozvati na to da mu nije bilo poznato nešto što je upisano u zemljišnoj knjizi, evidenciji registriranih vozila Ministarstva unutarnjih poslova, upisniku ili očevidniku lučke kapetanije Ministarstva nadležnog za pomorstvo ili Hrvatskom registru civilnih zrakoplova.

4 Postoje li posebna pravila ili posebni postupci za prilagodbu stvarnog prava koje pripada određenoj osobi prema pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ako takvo stvarno pravo ne postoji u pravu države članice u kojoj se ta osoba na njega poziva?

Zakonom je propisana primjena pravila izvanparničnog postupka za sva pitanja u vezi s prilagodbom stvarnog prava koje pripada određenoj osobi prema pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ako takvo stvarno pravo ne postoji u pravu Republike Hrvatske.

Posljednji put ažurirano: 19/03/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prilagodba stvarnih prava - Luksemburg

1 Koja stvarna prava prema pravu ove države članice mogu proizići iz nasljeđivanja?

U okviru luksemburškog prava ne postoje posebna stvarna prava koja, u smislu ovog pitanja, mogu *proizaći* iz nasljeđivanja. Međutim, postoje stvarna prava koja se mogu naslijediti, odnosno, drugim riječima, prava koja se mogu *prenijeti* kao posljedica smrti.

To su sljedeća prava: vlasništvo u smislu članka 544. i dalje Građanskog zakonika (*Code civil*) te služnosti u smislu članka 637. i dalje Zakonika.

Vlasništvo, kako je definirano člankom 544. Građanskog zakonika, pravo je uživanja u imovini i raspolaganja njome, pod uvjetom da se ne upotrebljava na način zabranjen zakonom ili propisom ili na način kojim se stvaraju remećenja koja nadilaze uobičajene susjedske smetnje čime se narušava ravnoteža među jednakovrijednim pravima. U skladu s člankom 546. Građanskog zakonika, vlasništvo imovine, neovisno o tome je li riječ o pokretnoj ili nepokretnoj imovini, daje vlasniku pravo na sve proizvode te imovine te na sve što je prirodno ili umjetno povezano s tom imovinom (pravo pristupa). U skladu s člankom 711. Građanskog zakonika, vlasništvo imovine može se steći i prenijeti nasljeđivanjem.

Kad je riječ o **služnostima**, u članku 637. Građanskog zakonika ta su prava definirana kao teret uspostavljen na jednoj imovini za upotrebu i u korist imovine koja pripada drugom vlasniku. Na temelju članka 639. Građanskog zakonika služnost može proizaći iz prirodnog stanja imovine (vidjeti članak 640. i dalje Građanskog zakonika), iz obveza uvedenih zakonom (vidjeti 649. Građanskog zakonika) ili iz sporazuma koje su sklopili vlasnici (vidjeti članak 686. i dalje Građanskog zakonika).

Kad je riječ o zadnjoj kategoriji služnosti, vlasnici u načelu mogu na svojoj imovini ili u korist svoje imovine uspostaviti prava služnosti koja smatraju prikladnima, ali pod uvjetom da se uspostavljene usluge ne uvode određenoj osobi ili u korist određene osobe, već samo na zemljištu i za zemljište te pod uvjetom da te usluge ni na koji način nisu u suprotnosti s javnim poretkom (članak 686. stavak 1. Građanskog zakonika). Na temelju tih pravila prava služnosti mogu se uspostaviti za upotrebu zgrada ili zemljišta (članak 687. stavak 1.). Osim toga, mogu biti trajna (trajna upotreba bez potrebe za ljudskom intervencijom, npr. vodovodne cijevi, kanalizacija, pogled itd.) ili povremena (koja zahtijevaju ljudsku intervenciju kako bi se ostvarila, npr. prava puta, prava crpljenja itd.; vidjeti članak 688. stavak 1. Građanskog zakonika).

Isto bi tako trebalo napomenuti da prava služnosti mogu biti očita – navedena na vanjskim konstrukcijama – ili skrivena – ona za koja ne postoji vanjski znak da postoje (članak 691. stavak 1. Građanskog zakonika). Trajna i očita prava služnosti mogu se steći na temelju isprave ili posjedovanja duljeg od 30 godina (članak 690. Građanskog zakonika), dok se trajna i skrivena prava služnosti i povremena prava služnosti, bez obzira na to jesu li očita ili skrivena, mogu uspostaviti samo na temelju isprave (članak 691. stavak 1. Građanskog zakonika). Pravo služnosti prestaje sjedinjenjem, kada vlasnik poslužnog dobra postane i vlasnik povlasnog dobra (članak 705. Građanskog zakonika).

U svrhu cjelovitosti trebalo bi spomenuti i sljedeća stvarna prava na koja se primjenjuju posebna pravila kad umre osoba koja je od njih za života ostvarivala korist.

U skladu s člankom 617. Građanskog zakonika **pravo plodouživanja** prestaje prirodnom smrću nositelja prava plodouživanja i kada su nositelj prava plodouživanja i vlasnik ista osoba. Drugi slučaj nastupa, među ostalim, ako nositelj prava plodouživanja uslijed smrti stekne vlasništvo imovine na kojoj ima pravo plodouživanja. Sadržaj prava plodouživanja definiran je u članku 578. i dalje Građanskog zakonika kao pravo uživanja imovine čiji je vlasnik netko drugi na isti način kao i sam vlasnik, pri čemu je nositelj prava plodouživanja odgovoran za očuvanje biti imovine. Pravo plodouživanja može se uspostaviti na temelju zakona ili na temelju iskazane volje određene osobe, može biti jednostavno, vremenski ograničeno ili podložno uvjetima, te može obuhvaćati sve vrste pokretne ili nepokretne imovine.

Naposljetku, **stvarna prava** koja uključuju **prava upotrebe i stanovanja**, kako su definirana u članku 625. i dalje Građanskog zakonika, prestaju na isti način kao i pravo plodouživanja.

2 Jesu li ta stvarna prava upisana u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini i, ako jesu, je li takav upis obvezan? U koje se upisnike ta prava upisuju i koji su zahtjevi za upis te koji je postupak upisa?

U Velikom Vojvodstvu postoji „registar nekretnina”, tj. hipotekarni uredi (*bureaux de la conservation des hypothèques*) u kojima se, u skladu s člankom 1. izmijenjenog Zakona od 25. rujna 1905. o upisu prava na nekretninama (*loi modifiée sur la transcription des droits réels immobiliers du 25 septembre 1905*), upisuju sve isprave za doživotne transakcije kojima se prenose prava na nekretninama, osim prava prioritetnog plaćanja i hipoteka, bez obzira na to je li riječ o transakcijama bez protučinidbe ili za protučinidbu. Upis takvih isprava obvezan je kako bi predmetna prava postala obvezujuća za treće osobe (vidjeti članak 11. prethodno navedenog Zakona). Prema luksemburškoj sudskoj praksi pojam „prava na nekretninama” upotrebljen u članku 1. navedenog Zakona uključuje i služnosti na toj imovini (Okružni sud u Diekirchu (*Tribunal d'arrondissement*), 17. veljače 1937.).

Trebalo bi napomenuti i to da se za potrebe upisa prihvaćaju samo sudske odluke, javne isprave i upravni akti.

U slučaju *nasljeđivanja*, stvarna prava iz točke 1. koja mogu biti dio ostavine prenose se u skladu s Građanskim zakonikom.

Konkretnije, u skladu s člankom 724. stavcima 1. i 2. Građanskog zakonika, sva imovina pokojnika prenosi se na njegove zakonske nasljednike samom činjenicom da je otvoren postupak nasljeđivanja. Ti nasljednici mogu ostvarivati prava i izvršavati radnje pokojnika poslije njegove smrti.

U slučaju iz članka 1004. Građanskog zakonika koji se odnosi na jedinog legatara – tj. osobu kojoj oporučitelj oporučnim raspolaganjem daje svu imovinu koju ostavlja nakon smrti (vidjeti članak 1003. Građanskog zakonika) – ta osoba mora zatražiti od nasljednika kojima na temelju zakona o obveznom nasljedstvu pripada nužni dio da predaju imovinu navedenu u oporuci. Na temelju članka 1005. Građanskog zakonika jedini legatar uživa imovinu navedenu

u oporuci od datuma smrti ako je zahtjev za predaju podnesen u roku od jedne godine od tog datuma. U suprotnome takvo uživanje započinje tek na datum zahtjeva sudu ili na datum dobrovoljne predaje. Ako po smrti oporučitelja nema nasljednika koji imaju zakonsko pravo na nužni dio, jedini legatar automatski će steći imovinu po smrti oporučitelja i neće morati zatražiti predaju te imovine (članak 1006. Građanskog zakonika). Naposljetku, u slučaju iz članka 1006. Građanskog zakonika, ako je oporuka napisana vlastoručno ili je zapečaćena, jedinom legataru posjed imovine treba biti odobren nalogom predsjedavajućeg suca prvostupanjskog suda (*tribunal de première instance*) u okrugu u kojem je otvoren postupak nasljeđivanja.
Ako je u nasljedstvo uključena jedna ili više nekretnina, obavezan je prijenos nakon smrti, koji se obavlja na temelju izjave o nasljeđivanju koju nasljednici podnose Odjelu za upis zemljišta i dobara (*administration de l'enregistrement et des domaines*). Taj odjel zatim podnosi tu izjavu Uredu za zemljišne knjige i topografiju (*administration du cadastre et de la topographie*) (vidjeti kraj članka 10. izmijenjenog Zakona od 25. srpnja 2002. o preustroju Ureda za zemljišne knjige i topografiju (*loi modifiée du 25 juillet 2002 portant réorganisation de l'administration du cadastre et de la topographie*)).

3 Koji su učinci povezani s upisom stvarnih prava?

Vidjeti odgovor na prethodno pitanje.

4 Postoje li posebna pravila ili posebni postupci za prilagodbu stvarnog prava koje pripada određenoj osobi prema pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ako takvo stvarno pravo ne postoji u pravu države članice u kojoj se ta osoba na njega poziva?

Da, postoje odredbe u Zakonu od 14. lipnja 2015. o provedbi Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju te o izmjeni (a) izmijenjenog Zakona od 25. rujna 1905. o upisu prava na nekretninama i (b) novog Zakonika o građanskom postupku (*loi du 14 juin 2015 relative à la mise en application du règlement (UE) n° 650/2012 du Parlement européen et du Conseil du 4 juillet 2012 relatif à la compétence, la loi applicable, la reconnaissance et l'exécution des décisions, et l'acceptation et l'exécution des actes authentiques en matière de successions et à la création d'un certificat successoral européen et modifiant a) la loi modifiée du 25 septembre 1905 sur la transcription des droits réels immobiliers et b) le Nouveau Code de procédure civile*).
Člankom 1. tog zakona propisuje se sljedeće: „Na temelju Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju, javni bilježnici imenovani rješenjem Velikog Vojvode nadležni su izvršiti prilagodbu prava na nekretninama iz članka 31. te uredbe. Prilagodba iz prvog stavka izvršava se najkasnije na dan kada se imovina obuhvaćena stvarnim pravom iz članka 31. Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju prenosi *inter vivos* bez protučinidbe ili za protučinidbu".
Osim toga, tim se zakonom mijenja članak 1. stavak 2. izmijenjenog Zakona od 25. rujna 1905. o upisu prava na nekretninama tako da se javnobilježnički akti kojima se prilagođavaju prava na stranim nekretninama dodaju aktima o prijenosu prava na nekretninama koji su navedeni u tom zakonu, a koji se moraju upisati u registar koji vodi hipotekarni ured za okrug u kojem se ta imovina nalazi.

Posljednji put ažurirano: 03/11/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prilagodba stvarnih prava - Mađarska

1 Koja stvarna prava prema pravu ove države članice mogu proizići iz nasljeđivanja?

1. Vlasništvo

Nasljednik stječe vlasništvo nad ostavinom automatski po smrti oporučitelja. Ostavina je skup prava, materijalne imovine, tražbina i obveza pokojnika u trenutku njegove smrti koje ne prestaju smrću. Sve je to samorazumljivo u mađarskom pravu; konkretno, u odredbama Građanskog zakonika o nasljednom pravu pojmovi „ostavina pokojne osobe" i „imovina" upotrebljavaju se kao sinonimi. Imovina nije ništa drugo nego materijalna imovina, pravo ili tražbina (knjiga 8. članak 1. Građanskog zakonika). Imovina je skup sve takve imovine. U slučaju posebnog legata (*legatum vindicationis*) legatar stječe vlasništvo (izravno od pokojnika) nad imovinom koja je predmet legata.

2. Plodouživanje

U skladu s mađarskim pravom, ako je pokojnik iza sebe ostavio potomke i nadživjeloga bračnog druga (u slučaju zakonskog nasljeđivanja), nadživjeli bračni drug ima pravo na doživotno plodouživanje u pogledu određene imovine koja pripada ostavini, to jest
stambenog objekta u kojem je živio zajedno s pokojnikom i
pokućstva i uređaja koji pripadaju tom stambenom objektu (knjiga 7. članak 58. stavak 1. točka (*a*) Građanskog zakonika).
Opća pravila o plodouživanju u okviru građanskog prava primjenjuju se analogijom na suštinu prava nadživjeloga bračnog druga na plodouživanje („pravo udovca/udovice") (poglavlje XXX. Građanskog zakonika). Plodouživanje je jedno od takozvanih ograničenih stvarnih prava. Nositelj prava plodouživanja može posjedovati, upotrebljavati, iskorištavati i ubirati prihode materijalne imovine koja je u vlasništvu druge osobe. Prava nositelja prava plodouživanja i dalje su neizmijenjena bez obzira na sve promjene identiteta vlasnika (knjiga 5. članak 147. stavci 1. i 2. Građanskog zakonika).
Oporučitelj isto tako može u svojoj oporuci uspostaviti pravo plodouživanja na imovini.

2 Jesu li ta stvarna prava upisana u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini i, ako jesu, je li takav upis obvezan? U koje se upisnike ta prava upisuju i koji su zahtjevi za upis te koji je postupak upisa?

Ta su prava navedena u registru nekretnina (ili u drugim javnim registrima). Upis tih prava u registar obvezan je.
Ako je posljedica nasljeđivanja vlasništvo ili plodouživanje, javni bilježnik koji vodi postupak sudskog potvrđivanja oporuke u Mađarskoj kontaktira s domaćim tijelom koje vodi registar nekretnina ili registre bilo koje druge imovine kako bi se ta prava upisala. U takvim slučajevima javni bilježnik tom tijelu šalje odluku o potvrđivanju oporuke (nakon što postane pravomoćna) (članak 91. stavak 2. Zakona XXXVIII. iz 2010. o postupku sudskog potvrđivanja oporuke (*hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. tv.*). Odluka javnog bilježnika o potvrđivanju oporuke služi kao osnova za upis.
Suprotno tomu, ako je postupak sudskog potvrđivanja oporuke proveden u drugoj državi članici, korisnik (nasljednik, legatar) mora sam poduzeti radnje za upis prava. U takvim slučajevima korisnik bi trebao podnijeti zahtjev za upis izravno mađarskom tijelu koje vodi predmetni registar (na primjer, zemljišne knjige).
Glavni su javni registri u kojima se navodi vlasništvo određene imovine sljedeći:
– registar nekretnina
vodi ga: zemljišnoknjižni odjel
predmet registra: nekretnine
pravila: Zakon CXLI. iz 1997. o upisu nekretnina u registar (*az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI törvény*) (vidjeti članak 16. Zakona)
– Nacionalni registar zrakoplova (Magyarország Légijármű Lajstroma)

vodi ga: Ured za zrakoplovstvo Nacionalnog tijela za promet (*Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatal*)
predmet registra: civilni zrakoplovi
pravila:
članak 12. Zakona XCVII. iz 1995. o zračnom prometu (*a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény*)
članak 5. Vladine uredbe br. 141/1995 od 30. studenoga 1995. o provedbi Zakona XCVII. iz 1995. (*Korm. rendelet a légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény végrehajtásáról*) o zračnom prometu (*a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény*)
– *registar plovila*
vodi ga: Ministarstvo nacionalnog razvoja i Državni ured Glavnog grada Budimpešte u svojstvu tijela nadležnih za vodni promet
predmet registra: plovila (ploveći uređaji, konstrukcije i oprema prikladni za vodni promet, rad na vodi i obavljanje srodnih djelatnosti)
pravila:
članci od 7. do 15., a posebno članak 11. stavak 3. Zakona XLII. iz 2000. o vodnom prometu (*a víziközlekedésről szóló 2000. évi XLII. törvény*)
Vladina uredba br. 198/2000 od 29. studenoga 2000. o upisu plovila u registar (*az úszólétesítmények lajstromozásáról szóló 198/2000. Korm. rendelet*)
– *registar vozila*
vodi ga: Ministarstvo unutarnjih poslova (Državni ured nadležan za registre) u svojstvu tijela za registraciju cestovnih vozila
predmet registra: cestovna vozila
pravila:
Zakon LXXXIV. iz 1999. o evidenciji cestovnog prometa (*közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény*), a posebno članak 9.
– *poslovni registar:*
vodi ga: regionalni sud u svojstvu suda upisa u registar
predmet registra: poduzeća (poduzeće je pravni subjekt osnovan u svrhu obavljanja poslovnih djelatnosti na komercijalnoj osnovi upisom u poslovni registar), koja konkretno obuhvaćaju trgovačka društva, zadruge, mađarske podružnice stranih poduzeća, europska gospodarska interesna udruženja, europske zadruge, trgovce pojedince itd.
pravila: Zakon V. iz 2006. o informacijama o javnim društvima, upisu društava u registar i postupku likvidacije (*a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény*), a posebno članci 24. i 25.

3 Koji su učinci povezani s upisom stvarnih prava?

1. Upis vlasništva u registar

U načelu se vlasništvo nekretnine u okviru mađarskog prava može steći samo upisom u registar nekretnina; drugim riječima, upis vlasništva u registar nekretnina ima konstitutivni učinak (zasniva se pravo) (načelo upisa u registar).
Međutim, u pravu postoji iznimka u nekoliko slučajeva, a jedna je iznimka nasljeđivanje. U mađarskom pravu primjenjuje se načelo nasljeđivanja *ipso jure*. To znači da nasljednik stječe ostavinu isključivo na temelju zakona otvaranjem postupka nasljeđivanja, bez prihvaćanja ili bilo kojeg drugog pravnog akta (knjiga 7. članak 87. Građanskog zakonika). Stoga u slučaju nasljeđivanja nasljednik stječe vlasništvo u trenutku otvaranja postupka nasljeđivanja ili smrti pokojnika. Upis vlasništva stečenog nasljeđivanjem u registar nekretnina stoga ima samo *deklaratorni učinak*. Isto se primjenjuje i na stjecanje imovine na temelju posebnog legata (*legatum per vindicationem*).
Zbog načela nasljeđivanja *ipso jure* upis vlasništva u javne registre druge imovine isto tako ima deklaratorni učinak ako do promjene vlasnika dolazi zbog nasljeđivanja.

2. Upis plodouživanja u registar

Pravo plodouživanja nadživjelog bračnog druga (pravo udovice/udovca) proizlazi iz primjene prava. S obzirom na to, upis plodouživanja u registar nekretnina (slično upisu vlasništva stečenog nasljeđivanjem) ima deklaratorni učinak; stoga se samo pravo ne zasniva upisom.
U skladu s knjigom 5. člankom 146. stavkom 2. Građanskog zakonika ako plodouživanje nastalo na temelju zakonodavstva nije upisano u registar nekretnina, to se pravo može izvršiti samo u odnosu na stjecatelja imovine koji postupa u lošoj vjeri ili stjecatelja koji nije izvršio nikakvu protučinidbu za tu imovinu. Stoga, da bi pravo nositelja prava plodouživanja na nekretnini bilo u potpunosti zaštićeno u okviru građanskog prava, potrebno ga je upisati u registar nekretnina čak i ako je to pravo nastalo primjenom prava (a ne upisom).

4 Postoje li posebna pravila ili posebni postupci za prilagodbu stvarnog prava koje pripada određenoj osobi prema pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ako takvo stvarno pravo ne postoji u pravu države članice u kojoj se ta osoba na njega poziva?

Da.
Ako korisnik na kojeg se odnosi nasljedna stvar (na primjer, nasljednik ili legatar) želi u Mađarskoj izvršiti stvarno pravo nastalo nasljeđivanjem, koje nije dopušteno mađarskim zakonodavstvom o registru nekretnina (ili drugom registru u predmetnom slučaju), postupak na temelju članka 31. Uredbe (prilagodba stvarnih prava) obavlja se odvojeno. Taj se postupak naziva „postupak prilagodbe”, a uređen je Zakonom LXXI. iz 2015.
Postupak prilagodbe izvanparnični je postupak za koji su nadležni sudovi. Budući da je za primjenu članka 31. Uredbe potrebno posebno stručno znanje, samo jedan sud (Središnji okružni sud u Budimu (*Budai Központi Kerületi Bíróság*) koji djeluje u Budimpešti) djeluje kao prvostupanjski sud za cijelo državno područje Mađarske. Taj sud odlučuje o pitanjima o tome koje se drugo pravo može upisati umjesto predmetnoga stranog prava (ili najbliže jednakovrijedno pravo poznato u okviru mađarskog prava u smislu njegove suštine i svrhe). Odluka suda obvezujuća je za podnositelja zahtjeva.
Osoba na koju se nasljedstvo odnosi (na primjer, nasljednik ili legatar) ne pokreće sama taj postupak prilagodbe kao podnositelj zahtjeva. Tijelo koje vodi javni registar (kao što su zemljišne knjige) i pred kojim se vodi postupak upisa (glavni postupak) pojavljuje se pred sudom u svojstvu podnositelja zahtjeva.
Sud tijekom svojeg postupka proučava strano zakonodavstvo o predmetnom stranom pravu. Sud samostalno osigurava utvrđivanje prirode stranog prava, ali isto tako može od osobe na koju se nasljedstvo odnosi zatražiti da priloži sve informacije i dokumente o značenju toga stranog prava kojima raspolaže.
U suprotnom, sud svoju odluku donosi samo na temelju dokumenata i ne izvodi druge dokaze (na primjer, od svjedoka).
Podnositelj zahtjeva (tijelo koje vodi predmetni registar) i osoba na koju se odnosi nasljedna stvar mogu podnijeti žalbu protiv odluke Središnjeg okružnog suda u Budimu. Žalba se mora uputiti regionalnom sudu i podnijeti sudu koji je donio odluku. O žalbi odlučuje Regionalni sud Glavnog grada Budimpešte.
Troškove tog postupka snosi osoba na koju se odnosi nasljedna stvar i mora ih platiti u samom glavnom postupku (tj. u postupku pred tijelom koje vodi registar).

Posljednji put ažurirano: 15/01/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice nl nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici: en već su prevedeni.

Prilagodba stvarnih prava - Nizozemska

1 Koja stvarna prava prema pravu ove države članice mogu proizići iz nasljeđivanja?

To je pitanje u Nizozemskoj uređeno u knjizi 4. članku 182. Građanskog zakonika (*Burgerlijk Wetboek*).

Članak 182. Građanskog zakonika glasi:

„Nakon smrti osobe nasljednici *ipso jure* nasljeđuju njezina prenosiva prava, posjede i udjele. Prva se rečenica ne primjenjuje ako se ostavina pokojnika dijeli u skladu s člankom 13. U tom slučaju bračni drug *ipso jure* nasljeđuje posjede i udjele pokojne osobe.

Oni *ipso jure* postaju dužnici pokojnikovih dugova koji nisu prestali postojati u trenutku smrti. Ako je činidba djeljiva, svatko od njih odgovoran je za dio u skladu sa svojim udjelom u nasljedstvu, osim ako su odgovorni zajednički i solidarno."

U Nizozemskoj se primjenjuje načelo pravnog instituta *seisine*, u skladu s kojim nasljednici *ipso jure* preuzimaju položaj pokojnika. Vlasništvo nad imovinom i dugovima ostavine prenosi se na temelju općeg prava vlasništva na nasljednike koji su prihvatili nasljedstvo.

U slučaju zakonske podjele ostavine (*wettelijke verdeling*) ako je pokojnik umro bez oporuke, nadživjeli bračni drug / životni partner preuzima svu imovinu i dugove, a potomci samo potraživanja. Potomci ne snose odgovornost za dugove iz nasljedstva. Ako se primjenjuje zakonska podjela ostavine, odgovornost za dugove snosi samo nadživjeli bračni drug / životni partner.

Načelo pravnog instituta *seisine* znači da iz nasljedstva kao takvog ne proizlaze nikakva vlasnička stvarna prava ili imovinska prava. Ostavina ne čini zasebnu imovinu u Nizozemskoj. Ne primjenjuju se nikakva ograničenja u pogledu raspodjele imovine ostavine, a ostavina ne može biti zaplijenjena. Moguća je zapljena dobara iz ostavine među nasljednicima.

2 Jesu li ta stvarna prava upisana u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini i, ako jesu, je li takav upis obvezan? U koje se upisnike ta prava upisuju i koji su zahtjevi za upis te koji je postupak upisa?

Budući da sama ostavina ne čini zasebnu imovnu, upis u registar nije potreban.

Potvrda o nasljeđivanju ili Europska potvrda o nasljeđivanju može se upisati u zemljišne knjige, vidjeti članke 27. i 27.a Zakona o zemljišnim knjigama (*Kadasterwet*). Time se nasljednicima omogućuje da objave da je vlasnik preminuo i da je vlasništvo preneseno na njih na temelju općeg prava vlasništva. Međutim, upis u registar nije konstitutivni zahtjev. Bez upisa u registar, vlasništvo se prenosi i *ipso jure*. Ako nasljednici zatim podijele imovinu iz ostavine, zahtijeva se primopredaja. To zatim čini prijenos na temelju određenog prava vlasništva. Podjela je uređena knjigom 3. člankom 186. Građanskog zakonika.

Članak 186. Građanskog zakonika glasi:

„Za prijenos dijela dodijeljenog svakom od suvlasnika zahtijeva se službena primopredaja na isti način kako je predviđeno za prijenos.

Dio koji je stekao suvlasnik drži se na temelju istog prava vlasništva kao što je bio slučaj kada su ga suvlasnici držali zajedno prije podjele."

Kad je riječ o službenoj primopredaji nekretnina ili ograničenih prava na toj imovini, knjigom 3. člankom 89. Građanskog zakonika predviđeno je sastavljanje javnobilježničke isprave i njezin upis u javne registre.

Članak 89. Građanskog zakonika glasi:

„Službena primopredaja propisana za prijenos nekretnine mora biti u obliku javnobilježničke isprave koju su u tu svrhu sastavile stranke, a zatim se upisuje u predmetne javne registre. Davatelj i primatelj prijenosa mogu upisati ispravu u registar.

U ispravi o službenoj primopredaji precizno se navodi pravo vlasništva koje je predmet prijenosa; dodatni uvjeti koji se ne odnose na prijenos mogu se izostaviti iz isprave.

Ako ovlašteni zastupnik nastupa u ime jedne od stranaka za sastavljanje isprave o službenoj primopredaji, u ispravi se precizno navodi punomoć.

Odredbe ovog članka primjenjuju se *mutatis mutandis* na službenu primopredaju propisanu za prijenos druge upisane imovine."

3 Koji su učinci povezani s upisom stvarnih prava?

Vidjeti prethodni odgovor.

4 Postoje li posebna pravila ili posebni postupci za prilagodbu stvarnog prava koje pripada određenoj osobi prema pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ako takvo stvarno pravo ne postoji u pravu države članice u kojoj se ta osoba na njega poziva?

Ne, u Građanskom zakoniku ili Zakonu o zemljišnim knjigama ne primjenjuju se posebna pravila.

Posljednji put ažurirano: 17/11/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prilagodba stvarnih prava - Austrija

1 Koja stvarna prava prema pravu ove države članice mogu proizići iz nasljeđivanja?

U skladu s austrijskim pravom nakon smrti ostavina kao pravna osoba i dalje ima pravni status pokojnika (članak 546. austrijskog Građanskog zakonika – *Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch*, ABGB). Kada se ostavina prenosi (*Einantwortung*), nasljednik preuzima pravni status ostavine. Isto se primjenjuje na odluke kojima se nalaže prisvajanje ostavine u korist Savezne države (članak 547. austrijskog Građanskog zakonika). Nitko ne može preuzeti vlasništvo nad ostavinom bez primjerenih ovlasti. Ostavina se u načelu stječe prijenosom nakon provođenja postupka sudskog potvrđivanja oporuke, to jest prijenosom zakonskog vlasništva na nasljednike (članak 797. austrijskog Građanskog zakonika).

2 Jesu li ta stvarna prava upisana u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini i, ako jesu, je li takav upis obvezan? U koje se upisnike ta prava upisuju i koji su zahtjevi za upis te koji je postupak upisa?

U skladu s austrijskim pravom, kako bi stjecanje, prijenos, ograničenje ili opoziv stvarnih prava na nekretninama (vlasništvo, služnost, uspostava tereta na zemljištu, založno pravo, prava građenja), prava otkupa, prava prvokupa i prava zakupa proizvodili pravne učinke moraju se upisati u zemljišne knjige koje vode okružni sudovi (*Bezirksgerichte*).

Međutim, nasljednik stvarno pravo na imovini stječe već u trenutku kad prijenos stupi na snagu, a ne tek kad se njegova prava vlasništva upišu u zemljišne knjige. Upis u zemljišne knjige stoga ima više deklaratorni učinak. Međutim, odredbama članaka 21. i 94. Zakona o zemljišnim knjigama (*Grundbuchsgesetz*) sprječava se da se stvarna prava vlasništva uzimaju u obzir u poslovima koji se odnose na zemljišne knjige ako nisu upisana u zemljišnim knjigama. Unos

protiv (još neupisanih) nasljednika stoga je, osim u nekoliko izuzetaka, neprihvatljiv, čak i ako već jesu vlasnici imovine na temelju materijalnog prava. Kad je riječ o unosima u zemljišnim knjigama, činjenicu da je prijenos obavljen stoga ne bi trebalo uzeti u obzir sve dok se prava vlasništva nasljednika ne upišu u zemljišne knjige.

U Austriji se prava nasljednika upisuju u okviru postupka izmjene zemljišnih knjiga koji je uređen člankom 136. Zakona o zemljišnim knjigama. U okviru tog postupka vrši se ispravak zemljišnih knjiga kako bi odražavale stvarnu pravnu situaciju. Do toga dolazi kad su naknadno izvršene pravne promjene, ali još nisu provedene u zemljišnim knjigama. Upis stoga ima samo deklaratorni učinak. U okviru postupka obuhvaćenog člankom 136. Zakona o zemljišnim knjigama za opravdanje upisa dovoljan je „dokaz o netočnosti". On zamjenjuje isprave koje bi se inače zahtijevale. Taj se dokaz dostavlja ako je netočnost očita ili dokazana na temelju javnih isprava (kao što je potvrda o prijenosu koju izdaje sud ili Europska potvrda o nasljeđivanju). Ako se netočnost smatra očitom, na primjer, ako podnositelj zahtjeva upućuje na višestruki prijenos prava koji nije upisan u zemljišne knjige, a posljedično opće nasljeđivanje imovine pravnog prethodnika proizlazi izravno iz zakona.

Unosi u zemljišne knjige izvršavaju se na zahtjev stranaka. U iznimnim slučajevima koji ovdje nisu primjenjivi, unose mogu izvršiti nadležna tijela.

3 Koji su učinci povezani s upisom stvarnih prava?

U skladu s austrijskim pravom opće nasljeđivanje nasljednika nastupa bez upisa u zemljišne knjige kad prijenos stupi na snagu. Stoga u tim slučajevima upis u zemljišne knjige ima samo deklaratorni učinak.

4 Postoje li posebna pravila ili posebni postupci za prilagodbu stvarnog prava koje pripada određenoj osobi prema pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ako takvo stvarno pravo ne postoji u pravu države članice u kojoj se ta osoba na njega poziva?

U skladu s austrijskim stambenim pravom, najmanji udio koji je neodvojivo povezan sa stambenim objektom ne može se dijeliti sve dok taj stambeni objekt postoji, osim ako postoji „vlasničko partnerstvo" (*Eigentümerpartnerschaft*). Riječ je o pravnoj zajednici dviju fizičkih osoba koje su suvlasnici stambenog objekta.

Ako je određeni broj osoba nasljedstvom stekao vlasništvo najmanjeg udjela, a nisu uspostavili vlasničko partnerstvo, na primjer ako je ostavina podijeljena u inozemstvu, a zakonsko nasljedstvo obuhvaća nekoliko osoba, njihova se imovina ne može upisati u zemljišne knjige. Ako je podnesen zahtjev za upis stvarnih prava, Zemljišnoknjižni sud mora odbiti zahtjev, obavijestiti podnositelje zahtjeva o tome da se željena prava ne mogu upisati u zemljišne knjige i dati im razuman rok kako bi najmanji udjel stekla jedna osoba ili, umjesto toga, kako bi uspostavili vlasničko partnerstvo. Ako taj rok istekne, a takve radnje nisu izvršene, Zemljišnoknjižni sud mora organizirati javnu prodaju (članak 12. stavak 3. Zakona o stambenom vlasništvu iz 2002. – *Wohnungseigentumsgesetz*).

Posljednji put ažurirano: 31/05/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prilagodba stvarnih prava - Poljska

1 Koja stvarna prava prema pravu ove države članice mogu proizići iz nasljeđivanja?

Stvarna prava koja mogu proizići iz nasljedstva uključuju pravo vlasništva pokretne i nepokretne imovine, pravo doživotnog plodouživanja, ograničena stvarna prava, kao što su stvarne služnosti (uključujući pravo vlasništva povlasne nekretnine), hipoteke i založna prava (uključujući obveze osigurane njima), prava vlasništva članova stambene zadruge, prava i obveze susjeda, postupke povrata i postupke uskraćivanja (služnosti), tražbina iskupa u skladu s člankom 231. Građanskog zakonika (odnosno tražbina iskupa zemljišta protiv osobe koja je izgradila zgradu ili drugi objekt na tuđem zemljištu).

Pravo uporabe i osobne služnosti ne nasljeđuju se.

2 Jesu li ta stvarna prava upisana u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini i, ako jesu, je li takav upis obvezan? U koje se upisnike ta prava upisuju i koji su zahtjevi za upis te koji je postupak upisa?

U pravilu, stvarna prava u zemljišne knjige upisuju nadležni okružni sudovi (zemljišnoknjižni sudovi) (*sądy wieczystoksięgowe*). Međutim, takav upis nije uvijek obvezan ni konstitutivan po učinku; primjerice, može se naslijediti pravo vlasništva člana stambene zadruge koja nije upisana u zemljišne knjige.

Stjecanje prava vlasništva nasljeđivanjem u slučaju nekretnine upisane u zemljišne knjige podliježe upisu u zemljišne knjige na temelju odgovarajuće isprave kojom se dokazuje zakonsko nasljeđivanje u odnosu na vlasnika (oporučitelja) upisanog u zemljišne knjige. Upis vlasništva nasljeđivanjem nije konstitutivan po učinku.

Za zasnivanje hipoteke potreban je upis u zemljišne knjige. Takav je upis konstitutivan po učinku, što znači da pravo nastaje pri njegovu upisu u zemljišne knjige.

Upis u zemljišne knjige u koje je već upisano ograničeno stvarno pravo konstitutivan je po učinku te predstavlja uvjet za valjanost prijenosa prava.

Takva se prava upisuju u zemljišne knjige na zahtjev vlasnika nekretnine (pravo puta, stjecanje dosjelošću) ili po službenoj dužnosti, primjerice u slučaju upravne odluke.

Zahtjev za upis podnosi se zemljišnoknjižnom sudu u pisanom obliku na službenom obrascu KW-WPIS. Obrasci su dostupni na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa te u zemljišnoknjižnim odjelima okružnih sudova.

Kako bi upisao ograničeno stvarno pravo na nekretnini, dovoljno je da vlasnik izjavi da je takvo pravo zasnovano.

Osim ako je drukčije određeno posebnim propisom, za podnošenje zahtjeva za upis vlasništva, doživotnog plodouživanja ili ograničenog stvarnog prava u zemljišne knjige naplaćuje se fiksna naknada u iznosu od 200 PLN. U slučaju suvlasništva naplaćuje se dio fiksne naknade razmjeran udjelu, ali ne manje od 100 PLN.

Kad je riječ o vlasništvu, doživotnom plodouživanju ili pravu vlasništva člana zadruge koje proizlazi iz nasljeđivanja, oporučnom nasljeđivanju ili podjeli ostavine ili prestanku zajedničkog vlasništva, za podnošenje zahtjeva za upis u zemljišne knjige naplaćuje se fiksna naknada u iznosu od 150 PLN, neovisno o udjelima u takvim pravima. Naknada se plaća pri podnošenju zahtjeva. Zahtjev koji podliježe plaćanju fiksne naknade za koji naknada nije uredno plaćena bit će vraćen bez upute o takvom plaćanju.

3 Koji su učinci povezani s upisom stvarnih prava?

Ograničena stvarna prava upisana u zemljišne knjige zaštićena su načelom vjerodostojnosti zemljišnih knjiga. U skladu s tim načelom, u slučaju stjecanja prava prestaju važiti ako nisu upisana. Nadalje, ograničeno stvarno pravo na nekretnini koje je upisano u zemljišne knjige imat će prednost nad takvim pravom koje nije upisano.

4 Postoje li posebna pravila ili posebni postupci za prilagodbu stvarnog prava koje pripada određenoj osobi prema pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ako takvo stvarno pravo ne postoji u pravu države članice u kojoj se ta osoba na njega poziva?

Ne postoje posebni postupci.

Posljednji put ažurirano: 23/10/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice pt nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici: en već su prevedeni.

Prilagodba stvarnih prava - Portugal

1 Koja stvarna prava prema pravu ove države članice mogu proizići iz nasljeđivanja?

UVODNA NAPOMENA

Prvo, treba napomenuti da stvarna prava mogu biti prava upotrebe (*direitos reais de gozo*) ili prava koja se odnose na jamstva (*direitos reais de garantia*).
Drugo, osim postojanja stvarnih prava na materijalnim stvarima, dio pravne doktrine brani postojanje stvarnih prava na nematerijalnim stvarima.
Konačno, u portugalskom se pravu primjenjuje načelo zatvorenog broja stvarnih prava (*numerus clausus*), odnosno taksativnog popisa stvarnih prava (članak 1306. portugalskog Građanskog zakonika (*Código Civil*)).

PRAVA KOJA MOGU BITI PREDMET NASLJEĐIVANJA

Skupina prava koja ne prestaju smrću njihova nositelja, već se nastavljaju nakon smrti, mogu biti predmet nasljeđivanja.
U članku 2025. portugalskog Građanskog zakonika navodi se što može biti predmet nasljeđivanja:
„1. – Pravni odnosi koji prestaju smrću njihova vlasnika zbog svoje prirode ili na temelju zakona ne mogu biti predmet nasljeđivanja.
2. – Prava na odricanje isto tako mogu prestati smrću njihova nositelja, ako je nositelj tako predvidio.”
Na primjer, plodouživanje i stvarno pravo upotrebe i stanovanja stvarna su prava koja prestaju smrću njihova nositelja po sili zakona (članak 1476. stavak 1. točka (a) i članak 1485. Građanskog zakonika).
Postojeća verzija Građanskog zakonika dostupna je na portugalskom jeziku na http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=775&tabela=leis&so_miolo=&.
Osim plodouživanja (članak 1443. Građanskog zakonika), stvarnog prava upotrebe i stanovanja (članak 1485. Građanskog zakonika), stvarnih prava koja su obuhvaćena jednom od situacija navedenih u članku 2025. Građanskog zakonika ili ostalim slučajevima koji su predviđeni drugim zakonskim odredbama, preostala stvarna prava u pravilu se mogu nasljeđivati.
Određena prava, kao što su stvarna prava koja se odnose na prijavljeno oružje, podliježu ograničenjima, odnosno mogu biti predmet nasljeđivanja samo pod određenim uvjetima iz članka 37. pravnog okvira za oružje i streljivo (*Regime Jurídico das Armas e Munições*), koji glasi kako slijedi:
„1. – Za stjecanje ostavine preminule osobe nasljeđivanjem u slučaju bilo kojeg prijavljenog oružja potrebna je dozvola glavnog ravnatelja Polícia de Segurança Publica – PSP (policija za javnu sigurnost).
2. – Za potrebe prethodnog stavka postojanje oružja mora biti prijavljeno PSP-u u roku od 90 dana od smrti prethodnog vlasnika ili kad ga pronađe osoba u čijem je posjedu.
3. – Glavni ravnatelj PSP-a može odobriti da se oružje upiše u registar na ime upravitelja ostavinom do podjele imovine preminule osobe, a u tom je slučaju obvezno pohraniti oružje kod PSP-a.
4. – Ako upravitelj ostavinom ili drugi nasljednik ispunjavaju zakonske uvjete za posjedovanje oružja, upis u registar može se zatražiti na njegovo ime ako oružje ostaje kod njega.
5. – Na zahtjev upravitelja ostavinom oružje se može prenijeti na osobu koja ispunjava kriterije za njegovo posjedovanje, pri čemu tu osobu stjecatelja odabire zainteresirana strana; ili se oružje može prodati na dražbi koju organizira PSP, pri čemu vrijednost ostvarena dražbom, umanjena za pristojbe, ulazi u ostavinu.
6. – Nakon okončanja raspodjele imovine oružje se predaje nasljedniku korisniku pod uvjetom da ispunjava uvjete za njegovo posjedovanje.
7. – Nakon isteka 10 godina bez zahtjeva za preuzimanje imovine smatra se da je ta imovina ostavljena državi.”
Pravni okvir za oružje i streljivo odobren Zakonom br. 5/2006 od 23. veljače 2006. dostupan je na portugalskom jeziku na http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=692&tabela=leis&so_miolo.

STVARNA PRAVA UPOTREBE

Zakonom su predviđena stvarna prava upotrebe (članci od 1302. do 1575. Građanskog zakonika i pravni okvir za vremenski ograničenu upotrebu nekretnine (*Regime Jurídico da Habitação Periódica*) kako slijedi):
pravo vlasništva (*direito de propriedade*) (članak 1302. Građanskog zakonika)
suvlasništvo (*compropriedade*) (članak 1403. Građanskog zakonika)
vlasništvo nad stanom (*propriedade horizontal*) (članak 1414. Građanskog zakonika)
plodouživanje (*usufruto*) (članak 1439. Građanskog zakonika)
stvarno pravo upotrebe i stanovanja (*direito real de uso e habitação*) (članak 1484. Građanskog zakonika)
stvarna prava koja se odnose na vremenski ograničenu upotrebu nekretnine (*direito real de habitação periódica*)
pravo građenja (*direito de superfície*) (članak 1524. Građanskog zakonika)
služnosti (*servidões prediais*) (članak 1543. Građanskog zakonika).
Pravni okvir za vremenski ograničenu upotrebu odobren Uredbom sa zakonskom snagom br. 275/93 od 5. kolovoza 1993. dostupan je na portugalskom jeziku na http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=648&tabela=leis.

STVARNA PRAVA KOJA SE ODNOSE NA JAMSTVA

Građanskim zakonikom predviđena su sljedeća stvarna prava koja se odnose na jamstva:
prikupljanje najamnine (*consignação de rendimentos*) (članak 656.)
zalog (*penhor*) (članak 666.)
hipoteka (*hipoteca*) (članak 686.)
povlaštena nekretnina (*privilégios imobiliários*) (članci 743. i 744.)
založno pravo (*direito de retenção*) (članci 754. i 755.).

STVARNA PRAVA NA MATERIJALNIM STVARIMA

Člankom 1302. Građanskog zakonika propisano je da samo pokretne ili nepokretne materijalne stvari (uključujući vodu) mogu biti predmet prava vlasništva koje je uređeno tim zakonikom.

STVARNA PRAVA NA NEMATERIJALNIM STVARIMA

Članak 1303. Građanskog zakonika odnosi se na intelektualno vlasništvo koje je uređeno Zakonom o industrijskom vlasništvu (*Código da Propriedade Industrial*). U dijelu pravne doktrine utvrđuje se da je intelektualno vlasništvo pojam kojim su obuhvaćena autorska i povezana prava te industrijsko vlasništvo. U portugalskom pravu upotrebljavaju se dva naziva: intelektualno vlasništvo (u Građanskom zakoniku) i industrijsko vlasništvo (u Zakonu o industrijskom vlasništvu koji je objavljen u Prilogu Uredbi sa zakonskom snagom br. 110/2018 od 10. prosinca 2018.).
U skladu s člankom 2. Zakona o industrijskom vlasništvu, industrijsko vlasništvo obuhvaća ribarstvo, poljoprivredu, šumarstvo, stočarstvo i industriju vađenja minerala, industriju i trgovinu u užem smislu te svu prirodnu ili proizvedenu robu i usluge.
Pravna doktrina nije jednoglasna u pogledu toga prihvaćaju li se u nacionalnom pravu pravo vlasništva i ostala stvarna prava na nematerijalnim stvarima, npr. vlasništvo trgovačkog društva ili intelektualno vlasništvo. To pitanje podliježe tumačenju sudova.
Zakonom o industrijskom vlasništvu uređena su prava na patente, korisne modele, poluvodičke proizvode, dizajne, žigove, nagrade, logotipe, oznake izvornosti i zemljopisnog podrijetla te njihove izmjene i prijenos.
Prava koja proizlaze iz patenata i korisnih modela, kao i evidencija topografija poluvodičkih proizvoda, dizajna i žigova te ostalih razlikovnih trgovačkih znakova mogu se dati u zalog – članak 6. Zakona o industrijskom vlasništvu.
Postojeća verzija Zakona o industrijskom vlasništvu dostupna je na portugalskom jeziku na http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=2979&tabela=leis&ficha=1&pagina=1.
Kad je riječ o trgovačkim društvima, nasljeđivanje prava nad sudjelujućim interesima ili vlasničkim udjelima zbog smrti jednog od partnera i zahtjevi u vezi s time uređeni su Zakonom o trgovačkim društvima (*Código das Sociedades Comerciais*), i to:
člankom 184. kad je riječ o nasljeđivanju zbog smrti člana običnog partnerstva
člancima 198., 225. i 252. kad je riječ o nasljeđivanju zbog smrti člana društva s ograničenom odgovornošću
člancima 469. i 475. kad je riječ o nasljeđivanju zbog smrti partnera u komanditnom društvu.
Postojeća verzija Zakona o trgovačkim društvima dostupna je na portugalskom jeziku na http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=524&tabela=leis&so_miolo=&.

2 Jesu li ta stvarna prava upisana u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini i, ako jesu, je li takav upis obvezan? U koje se upisnike ta prava upisuju i koji su zahtjevi za upis te koji je postupak upisa?

Da, ta su prava u pravilu upisana u registar kako je objašnjeno u nastavku.

ZEMLJIŠNOKNJIŽNI UREDI

Zemljišnoknjižni uredi (*Conservatórias do Registo Predial*) upisuju akte koji se odnose na pravni status građevina, uključujući sljedeća stvarna prava (članci 1. i 2. Zakona o zemljišnim knjigama (*Código de Registo Predial*)):
pravni akti kojima se utvrđuje uspostava, priznavanje, stjecanje ili izmjena prava vlasništva, plodouživanja, upotrebe i stanovanja, građenja ili služnosti
pravni akti kojima se utvrđuje uspostava ili promjena prava vlasništva nad stanom i prava na vremenski ograničenu upotrebu nekretnine
promjene vlasništva nad zemljištem koje proizlaze iz podjele zemljišta, pretvorbe i podjele zajedničke vlasničke strukture te odgovarajuće izmjene
ponuda prijenosa ili tereta, ugovorne obveze s pravom prvenstva i oporuka s pravom prvenstva, ako im je dodijeljen stvarni učinak, te ustup ugovornog položaja koji proizlazi iz tih akata
ustup imovine vjerovnicima
hipoteka, njezin ustup ili izmjena, dodjela stupnja prioriteta odgovarajućeg upisa u registar i prava na prikupljanje najamnine
prijenos potraživanja osiguranih hipotekom ili pravom prikupljanja najamnine kad je uključen prijenos jamstva
najam koji traje više od šest godina i njegov prijenos ili podnajam, osim poljoprivredne proizvodnje na zakupljenoj površini
zalog zajma osiguranog hipotekom ili pravom prikupljanja najamnine te svi drugi akti ili aranžmani koji utječu na ista potraživanja
sva druga ograničenja prava vlasništva koja na temelju zakona podliježu upisu u registar
pravni akti na temelju kojih prestaju prava, tereti ili upisana ograničenja.
Zabilježba prethodno navedenih akata obvezna je, osim akata navedenih u članku 8.-A Zakona o zemljišnim knjigama.
U skladu s člankom 687. Građanskog zakonika, hipoteka mora biti upisana u registar jer u suprotnom neće biti priznata u odnosu na stranke.
Uvjeti za upis zemljišta u registar navedeni su u sljedećim odredbama Zakona o zemljišnim knjigama:
za zemljišta koja podliježu obvezi upisa u registar, rokovi i prihvatljivost prava na nekretnini navedeni su u člancima 8.-B, 8.-C, 8.-D i 9.
prethodni upis u registar, produljenje upisa u registar – posebno načelo pravnih sljednika te izuzeće od prethodnog upisa u knjigu prometa na temelju podjele /nasljeđivanja – navedeni su u člancima 34. i 35.
uvjeti za podnošenje zahtjeva za upis u registar i mogućnost zastupanja predviđeni su člancima od 36. do 39.
obrazac i načini podnošenja zahtjeva za upis u registar – posebno pravo na elektronički upis u registar – utvrđeni su člancima od 41. do 42.-A
dokumenti koje treba podnijeti navedeni su u člancima od 43. do 46.
Zakon o zemljišnim knjigama dostupan je na portugalskom jeziku na http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=488&tabela=leis.
Podrobnije informacije o podnošenju zahtjeva za upis u zemljišne knjige, trgovački registar i registar motornih vozila, kao što su kako poslati zahtjev, uvjeti i ponuđene usluge, dostupni su na https://justica.gov.pt/.

UREDI TRGOVAČKOG REGISTRA

Akti kojima se objavljuje pravni status trgovaca pojedinaca, trgovačkih društava, građanskopravnih udruga u trgovačkom obliku te pojedinačnih društava s ograničenom odgovornošću evidentiraju se u Uredima trgovačkog registra (*Conservatórias do Registo Comercial*). Uredi trgovačkog registra isto tako u registar upisuju određene akte koji se odnose na pravni status zadruga, javnih poduzeća, komplementarnih skupina poduzeća i europskih gospodarskih interesnih udruženja (članak 1. Zakona o trgovačkom registru – *Código do Registo Comercial*).
Akti navedeni u članku 15. Zakona o trgovačkom registru moraju biti upisani u registar pri Uredima trgovačkog registra, konkretno:
„Članak 15. (Akti koji podliježu obvezi upisa)
1. – Upis akata iz članka 3. stavaka 1. i 2., točaka od (a) do (c) i od (e) do (z), članka 4., članka 5. točaka (a), (e) i (f), članaka 6., 7. i 8. te članka 10. točaka (c) i (d) u registar je obvezan.
2. – Osim u slučajevima navedenima u sljedećim stavcima upis akata iz prethodnog stavka u registar mora se zatražiti u roku od dva mjeseca od datuma izdavanja.
3. – Registracija akata iz članka 5. točaka (a), (e) i (f) mora se zatražiti u roku od dva mjeseca od datuma objave odluke kojom su utvrđeni.
4. – Zahtjev za upis financijskih izvještaja trgovačkog društva i financijskih izvještaja pojedinačnih društava s ograničenom odgovornošću u registar mora se podnijeti do 15. dana sedmog mjeseca koji slijedi nakon završetka financijske godine.
5. – Tužbe, odluke, postupci i privremene mjere predviđeni člankom 9. isto tako podliježu obvezi upisa u registar.
6. – Upis privremenog naloga nije obvezan ako je već podnesen zahtjev za upis zatražene privremene mjere, a njezin upis nije obvezan ako je već podnesen zahtjev za upis glavne tužbe.

7. – Upis tužbi i privremenih naloga za obustavu odluka trgovačkog društva u registar mora se zatražiti u roku od dva mjeseca od datuma njihova predlaganja.
8. – Upis pravomoćnih odluka donesenih u postupcima povodom tužbi i nalozima iz prethodnog stavka mora se zatražiti u roku od dva mjeseca od datuma pravomoćne odluke."
Uvjeti za upis u trgovački registar utvrđeni su člancima od 28. do 53. Zakona o trgovačkom registru.
U skladu s člankom 32. stavcima 1. i 2. Zakona o trgovačkom registru:
u registar se mogu upisati samo akti koji su utvrđeni ispravama koje ih zakonski podupiru
isprave sastavljene na stranom jeziku prihvaćaju se samo ako su prevedene, osim ako se odnose na akte koji podliježu upisu prepisivanjem i sastavljeni su na engleskom, francuskom ili španjolskom jeziku, a nadležni službenik tečno se služi tim jezikom.
Kad je riječ o fiskalnim obvezama, na temelju članka 51. stavka 1. Zakona o trgovačkom registru, nijedan akt koji podliježe davanjima fiskalne prirode ne može biti konačno upisan u registar bez plaćanja ili osiguranja plaćanja poreznih obveza.
Zakon o trgovačkom registru dostupan je na portugalskom jeziku na http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=506&tabela=leis.

UPIS VRIJEDNOSNIH PAPIRA

Kao vrijednosni papiri, među ostalima koji su zakonom određeni kao takvi, prihvaćaju se:
dionice i udjeli
obveznice
kapital
udjeli u subjektima za zajednička ulaganja
prava u pogledu odgovornosti za vrijednosne papire iz prethodnih stavaka, pod uvjetom da ta odgovornost obuhvaća cijelo izdanje ili seriju, ili je osigurana u vrijeme izdavanja
interni nalozi
ostali dokumenti koji predstavljaju homogene pravne situacije pod uvjetom da mogu biti preneseni na tržište.
(članak 1. portugalskog Zakona o vrijednosnim papirima – *Código dos Valores Mobiliários*)
Vrijednosni papiri postoje u obliku upisa (članak 52. portugalskog Zakona o vrijednosnim papirima).
Stjecanje vrijednosnih papira, kao i uspostava, izmjena ili prestanak plodouživanja, zaloga ili drugih pravnih situacija koje obuhvaćaju vrijednosne papire podliježu upisu u registar (u pravilu to čini tijelo izdavanja ili upravljačko tijelo) te mogu biti predmet nasljeđivanja.
Upis vrijednosnih papira, tijela koja obavljaju upis, zahtjevi u pogledu upisa, učinci upisa na uspostavu, prijenos i ostvarivanje prava te nasljeđivanje takvih prava razlikuju se ovisno o kategoriji prethodno navedenih vrijednosnih papira.
To je pitanje uređeno portugalskim Zakonom o vrijednosnim papirima, koji je odobren Uredbom sa zakonskom snagom br. 486/99 od 13. studenoga 1999., čija je trenutačna verzija dostupna na portugalskom jeziku na:
http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=450&so_miolo=&tabela=leis&nversao.

REGISTRI MOTORNIH VOZILA

Akti koji se odnose na pravni status motornih vozila i njihovih prikolica upisuju se u registre motornih vozila (*Conservatórias do Registo Automóvel*).
Za potrebe upisa u registar vozilima se smatraju motorna vozila i njihove prikolice koja podliježu obvezi upisa u registar u skladu sa Zakonom o cestovnom prometu (*Código da Estrada*).
U članku 117. Zakona o autocestama navodi se koja vozila i prikolice podliježu obvezi upisa u registar. Postojeća verzija Zakona o cestovnom prometu odobrenog Uredbom sa zakonskom snagom br. 114/94 od 3. svibnja 1994. dostupna je na portugalskom jeziku na:
http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_estrutura.php?tabela=leis&artigo_id=&nid=349&nversao=&tabela=leis&so_miolo.
U članku 5. Zakona o registraciji motornih vozila (*Código de Registo Automóvel*) u pogledu obveznog upisa motornih vozila u registar navodi se sljedeće:
„Članak 5.
1. – Obvezi upisa u registar podliježe sljedeće:
a) pravo vlasništva i korištenja vozila
b) pridržaj prava vlasništva predviđen ugovorima o kupoprodaji motornih vozila
c) hipoteka, njezina izmjena ili ustup te dodjela stupnja prioriteta odgovarajućeg upisa u registar
d) financijski najam i prijenos prava koja proizlaze iz njega
e) iznajmljivanje na razdoblje dulje od godinu dana, ako je posljedica predmetnog ugovora očekivani prijenos vlasništva
f) dodjela vozila za iznajmljivanje bez vozača
g) prijenos upisanih prava ili zajmova i zaloga, zapljena i oduzimanje takvih zajmova
h) zapljena i sve administrativne mjere koje utječu na slobodno raspolaganje vozilom
i) tereti neotuđivosti ili preostalih poreza predviđeni poreznim propisima
j) korisnik koji nije vlasnik
k) proglašenje insolventnosti
l) istek ili izmjena prethodno upisanih prava ili tereta, promjena imena i prezimena ili naziva te promjena uobičajenog boravišta ili sjedišta vlasnika, nositelja prava plodouživanja i zakupnika vozila
m) oduzimanje potvrde o registraciji u slučajevima kada to nalože upravna i policijska tijela, kao i zahtjev za oduzimanje i zapljenu vozila na temelju posebnog postupka za uređivanje vlasništva
n) oduzimanje vozila u kaznenim postupcima
o) oduzimanje vozila na temelju upravnog kaznenog naloga, u skladu s člankom 147. stavkom 3. Zakona o cestovnom prometu odobrenog Uredbom sa zakonskom snagom br. 114/94 od 3. svibnja 1994., kako je izmijenjen
p) izjava o oduzimanju vozila od strane države rješenjem pravomoćne sudske presude
q) svi drugi akti koji se moraju upisati na temelju zakona.
2. – Upis akata iz točaka (a), (b), (d), (e), (f) i (i) iz prethodnog stavka te upis promjene imena i prezimena ili naziva te uobičajenog boravišta ili sjedišta vlasnika, nositelja prava plodouživanja i zakupnika vozila je obvezan.
3. – Upis vlasništva, u slučaju nasljeđivanja, nije potreban ako nasljednik (ili više njih) namjerava prenijeti vlasništvo vozila na sebe."
Motorna vozila ne mogu se založiti – članak 8. Zakona o registraciji motornih vozila.
Zahtjevi za registraciju motornih vozila dostupni su na https://justica.gov.pt/Registos/Veiculos/Documentos-do-veiculo.
Upis u registar motornih vozila uređen je Uredbom sa zakonskom snagom br. 54/75 od 12. veljače 1975. koja je dostupna na
http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=598&tabela=leis..

Važna je i Uredba o registraciji motornih vozila (*Regulamento do Registo de Automóveis*), uređena Uredbom sa zakonskom snagom br. 55/75 od 12. veljače 1975., koja je dostupna na http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=606&tabela=leis.

NACIONALNI REGISTAR ZRAKOPLOVA

Zrakoplovi ili zasebni dijelovi opreme (motor, rotor, propeler itd.) moraju se upisati u Nacionalni registar zrakoplova (*Registo Aeronáutico Nacional*).

Zahtjev za upis u registar podnosi se na obrascu kojem se prilaže sljedeća dokumentacija:

ugovor o kupoprodaji ili drugi dokument kojim se dokazuje prodaja

potvrda o brisanju upisa u registar zrakoplova države prethodne registracije ili potvrda da zrakoplov nije registriran

potvrda o carinjenju ako je zrakoplov uvezen iz zemlje koja nije članica EU-a

dvije fotografije zrakoplova, jedna sprijeda i jedna bočna, s oznakom države i registracijskim oznakama, u formatu 9x12, bez okvira i otisnute u neutralnim bojama.

Isprave izdane u stranim zemljama moraju sadržavati potpise osoba koji su propisno ovjereni kod javnog bilježnika i legalizirani s pričvršćenim apostilom u skladu s odredbama članaka 3. i 4. Haške konvencije od 5. listopada 1961. o ukidanju potrebe legalizacije stranih javnih isprava, koja je ratificirana Uredbom sa zakonskom snagom br. 48450 od 24. lipnja 1968., ili propisno ovjereni i legalizirani od strane portugalskog diplomatskog ili konzularnog predstavnika u toj državi.

Isprave koje je izdala pravna osoba u Portugalu moraju nositi potpise pravnih zastupnika priznatih zakonom uz riječi „propisno ovlašteni za izvršavanje svojih ovlasti."

Dodatne informacije dostupne su na internetskim stranicama Agencije za civilno zrakoplovstvo (*Autoridade Nacional de Aviação Civil*) na http://www.anac.pt/vPT/Generico/Aeronaves/RegistoAeronauticoNacional/RegistodeAeronaves/Paginas/RegistodeAeronaves.aspx.

REGISTAR PLOVILA

Upis u registar plovila uređen je Uredbom sa zakonskom snagom br. 265/72 od 31. srpnja 1972. (Opća uredba o lučkim kapetanijama – *Regulamento Geral das Capitanias*), koja je dostupna na:

http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=1721&tabela=leis&ficha=1&pagina=1&so_miolo=&.

Primjenjuje se i Uredba sa zakonskom snagom br. 96/89 od 28. ožujka 1989. o uspostavi međunarodnog registra brodova u Madeiri (*Registo Internacional de Navios da Madeira*) te Ministarski provedbeni nalog br. 715/89 od 23. kolovoza 1989. (https://dre.pt/application/file/a/618419), kojim su uređeni njegovi određeni aspekti.

Napomena: Uredba sa zakonskom snagom br. 96/89 od 28. ožujka 1989. ponovno je objavljena kao prilog Zakonu br. 56/2020 od 27. kolovoza 2020. Njezin trenutačni tekst dostupan je na:

https://dre.pt/application/file/a/141259926.

U skladu s tim pravnim okvirom:

nacionalna plovila, osim onih koja pripadaju mornarici, moraju imati registrirano vlasništvo kako bi mogla obavljati djelatnost za koju su klasificirana (članak 72. stavak 1. Opće uredbe o lučkim kapetanijama)

trgovačka plovila isto tako podliježu upisu u trgovački registar u skladu s odgovarajućim zakonom (članak 72. stavak 3. Opće uredbe o lučkim kapetanijama)

nacionalna plovila u registar upisuju pomorski uredi, osim rekreacijskih plovila koja registriraju organizacije navedene u relevantnim propisima (članak 73. stavak 1. Opće uredbe o lučkim kapetanijama)

u slučaju novih plovila koja su kupljena ili izrađena, za registraciju je nadležan pomorski ured naveden u predmetnoj dozvoli (članak 73. stavak 2. Opće uredbe o lučkim kapetanijama)

u slučaju kupnje ili izrade zamjenskog plovila za upis u registar nadležan je pomorski ured u kojem su bile upisane zamijenjene jedinice (članak 73. stavak 3. Opće uredbe o lučkim kapetanijama)

plovilo izrađeno ili kupljeno u luci na bilo kojem dijelu nacionalnog državnog područja može se prodati ili registrirati u drugoj luci na istom ili drugom dijelu državnog područja pod uvjetom da ima odgovarajuću dozvolu (članak 73. stavak 4. Opće uredbe o lučkim kapetanijama)

lagana plovila na palubi većeg plovila, čak i ako su čamci za spašavanje, mala pomoćna ribarska plovila i mala plovila za plažu bez motora ili jedara, kao što su gumeni čamci, laki čamci, čamci na napuhavanje i pedaline, predviđeni za korištenje do 300 m od obale u razdoblje oseke, izuzeti su od upisa u registar, ali podliježu nadležnosti tijela za pomorski promet koje je odgovorno za izdavanje dozvola za njihovu upotrebu (članak 77. Opće uredbe o lučkim kapetanijama).

Zahtjevi za upis plovila u registar navedeni su u članku 78. Opće uredbe o lučkim kapetanijama.

Posebno su navedeni zahtjevi za upis plovila u registar u slučaju nasljeđivanja zbog smrti:

u slučaju nasljeđivanja izmjene upisa u registar temelje se na ovjeri isprave o raspodjeli ostavine ili tablici ostavine i odgovarajućoj odluci o njezinu potvrđivanju, koja je popraćena ispravom koju izdaje nadležni financijski ured, a kojom se potvrđuje plaćanje, osiguranje plaćanja ili oslobođenje od plaćanja odgovarajućeg poreza na nasljedstvo (članak 82. stavak 2. Opće uredbe o lučkim kapetanijama)

strana plovila stečena nasljeđivanjem ili u postupku pred portugalskim sudovima u registar upisuje pomorski ured koji određuje više tijelo vlasti (članak 75. stavak 3. Opće uredbe o lučkim kapetanijama).

REGISTAR ORUŽJA

Pravni okvir za oružje i streljivo odobren Zakonom br. 5/2006 od 23. veljače 2006. dostupan je na http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?artigo_id=692A0037&nid=692&tabela=leis&pagina=1&ficha=1&so_miolo=&nversao=#artigo.

Oružje i streljivo podliježu obveznoj prijavi i registraciji koju provodi PSP (policija za javnu sigurnost).

Nasljeđivanje zbog smrti podliježe zahtjevima iz članka 37. prethodno navedenog pravnog okvira za oružje i streljivo.

UPIS INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA provodi se u Nacionalnom institutu za industrijsko vlasništvo (*Instituto Nacional da Propriedade Industrial*).

Postupak odobrenja patenata, korisnih modela, poluvodičkih proizvoda te upisa u registar dizajna ili modela, žigova, nagrada ili logotipa, oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla provodi Nacionalni institut za industrijsko vlasništvo, kojem se podnose odgovarajući zahtjevi.

Zahtjevi i učinci zahtjeva za odobrenje ili upisa u registar navedeni su u Zakonu o industrijskom vlasništvu za svaku od prethodno navedenih kategorija, ne dovodeći u pitanje zakonodavstvo Europske unije i primjenjive međunarodne konvencije.

Praktične informacije o tome kako podnijeti i pripremiti zahtjev za odobrenje ili za upis u registar dostupne su na internetskim stranicama Nacionalnog instituta za industrijsko vlasništvo http://www.marcasepatentes.pt/index.php?section=69.

3 Koji su učinci povezani s upisom stvarnih prava?

U pravilu upis stvarnih prava na nekretninama ne čini pravo u smislu zakona. Međutim, u drugim kategorijama imovine mogu postojati iznimke od tog pravila predviđene posebnim zakonskim odredbama.

UČINCI UPISA U ZEMLJIŠNE KNJIGE

Učinci povezani s upisom stvarnih prava na nekretninama utvrđeni su u člancima od 4. do 7. Zakona o zemljišnim knjigama, kako slijedi:

„Članak 4. (Učinak među strankama)
1. – Same stranke ili njihovi nasljednici mogu se pozvati na akte koji podliježu obvezi upisa čak i ako nisu upisani.
2. – Prethodna odredba ne primjenjuje se na akte koji čine hipoteku, čiji učinak među samim strankama ovisi o provedbi upisa."
„Članak 5. (Izvršivost u odnosu na treće osobe)
1. – Akti koji podliježu obvezi upisa proizvode učinke u odnosu na treće osobe samo nakon datuma njihova upisa.
2. – Odredbe prethodnog stavka ne primjenjuju se u sljedećim slučajevima:
a) stjecanje prava iz članka 2. stavka 1. točke (a) na temelju dosjelosti;
b) prividne služnosti;
c) akti koji se odnose na neodređenu robu, ako ona nije propisno utvrđena i navedena.
3. – Zainteresiranu stranu ne mogu na upis prisiliti osobe koje su obvezne promicati takav upis ni njezini nasljednici.
4. – Za potrebe upisa treće osobe one su koje su stekle međusobno nespojiva prava od zajedničkog autora.
5. – Najam koji traje više od šest godina i koji nije upisan ne može biti izvršan u odnosu na treće osobe."
„Članak 6. (Pravo prvenstva upisa)
1. – Pravo koje je prvo upisano ima prednost nad naknadno upisanim pravima u odnosu na isti predmet u skladu s redoslijedom datuma upisa i, u slučaju istog datuma, vremena upisa odgovarajućih podnesaka.
2. – (Brisano).
3. – Upis koji postane konačan zadržava pravo prednosti koje je imao kao privremen.
4. – U slučaju odbijanja upisa upis za koji je u žalbenom postupku utvrđeno da je opravdan zadržava pravo prvenstva u skladu s redoslijedom podnošenja odbijene isprave."
„Članak 7. (Pretpostavke koje proizlaze iz upisa)
Konačni upis predstavlja pretpostavku postojanja prava koje pripada upisanom nositelju pod preciznim uvjetima utvrđenima upisom."

UČINCI UPISA U TRGOVAČKI REGISTAR

Učinci upisa u trgovački registar u osnovi proizlaze iz odredbi članaka od 11. do 14. Zakona o trgovačkom registru, kako slijedi:
„Članak 11. (Pretpostavke koje proizlaze iz upisa)
Upis konačnim prijepisom predstavlja pretpostavku postojanja pravne situacije pod preciznim uvjetima kojima je utvrđen."
„Članak 12. (Pravo prvenstva upisa)
Akt koji je prvi upisan ima prednost nad naknadno upisanim aktima u odnosu na iste dionice ili udjele u skladu s redoslijedom podnošenja odgovarajućeg zahtjeva."
„Članak 13. (Učinak među strankama)
1. – Same stranke ili njihovi nasljednici mogu se pozvati na akte koji podliježu obvezi upisa čak i ako nisu upisani.
2. – Prethodni stavak ne odnosi se na akte o osnivanju trgovačkih društava i njihove izmjene, na koje se primjenjuju odredbe Zakona o trgovačkim društvima i zakonodavstva o europskim dioničkim društvima."
„Članak 14. (Izvršivost u odnosu na treće osobe)
1. – Akti koji podliježu obvezi upisa proizvode učinke u odnosu na treće osobe samo nakon datuma njihova upisa.
2. – Akti koji podliježu obvezi upisa i objavljivanja u skladu s člankom 70. stavkom 2. proizvode učinke u odnosu na treće osobe samo nakon datuma njihova objavljivanja.
3. – Zainteresirane strane ne mogu na upis prisiliti njihovi pravni zastupnici koji su obvezni promicati takav upis ni njihovi nasljednici.
4. – Odredbama ovog članka ne dovode se u pitanje odredbe Zakona o trgovačkim društvima i zakonodavstva koje se primjenjuje na europska dionička društva."

UČINCI UPISA VRIJEDNOSNIH PAPIRA

Učinci upisa vrijednosnih papira dostupni su u prethodno navedenom Zakonu o vrijednosnim papirima (*Código dos Valores Imobiliários*) te se razlikuju ovisno o predmetnoj kategoriji vrijednosnih papira. Upis u registar može činiti pravo u odnosu na određene kategorije vrijednosnih papira (članak 73. prethodno navedenog Zakona o vrijednosnim papirima).

UČINCI UPISA U REGISTAR PREOSTALIH KATEGORIJA PRETHODNO NAVEDENIH DOBARA

Učinci upisa oružja, zrakoplova, plovila, motornih vozila, intelektualnog ili industrijskog vlasništva u registar dostupni su u već navedenim posebnim propisima za svaku od tih kategorija dobara.

4 Postoje li posebna pravila ili posebni postupci za prilagodbu stvarnog prava koje pripada određenoj osobi prema pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ako takvo stvarno pravo ne postoji u pravu države članice u kojoj se ta osoba na njega poziva?

Zakonske odredbe koje se mogu primijeniti na prilagodbu stvarnih prava u slučajevima nasljeđivanja u načelu su članak 15. Građanskog zakonika (npr. kad prilagodbu provodi sud u sudskom postupku) i članak 43.-A Zakona o zemljišnim knjigama (npr. kad prilagodbu provodi upisničar u ispravi o upisu u registar).
Članak 15. Građanskog zakonika (Prihvatljivost):
„Nadležnost određenog zakona obuhvaća samo ona pravila koja zbog svojeg sadržaja i funkcije u tom zakonu čine dio sustava pravne doktrine koji se navodi u pravilu o sukobu zakona."
Članak 43.-A Zakona o zemljišnim knjigama (Dokazivanje sadržaja stranog prava)
„Ako se opravdanost zahtjeva za upis u registar mora ocijeniti na temelju stranog prava, zainteresirana strana mora dokazati njegov sadržaj dostavljanjem odgovarajuće isprave."
Osim tih zakonskih odredbi, postoje pravila tumačenja koje je razvila pravna doktrina. Prema tim pravilima širok koncept prilagodbe obuhvaća najmanje dvije različite situacije.
Prva je prilagodba u užem smislu, do koje može doći ako postoji tehnički problem koji proizlazi iz primjene dvaju različitih prava mjerodavnih za nasljeđivanje. Na primjer, u slučaju posvojenog djeteta čiji su posvojitelji i biološki roditelji preminuli, ako se pravo države X primijeni na nasljeđivanje zbog smrti posvojitelja, a pravo države Y na nasljeđivanje zbog smrti bioloških roditelja, to može dovesti do ishoda koji nisu predviđeni ni u jednom od predmetnih pravnih sustava (npr. posvojeno dijete u konačnici nije nasljednik ni posvojitelja ni bioloških roditelja). Sud mora riješiti taj problem prilagodbom.
Druga situacija, koja nije prilagodba u užem smislu riječi, već zamjena/prijenos, nastaje kad se pravna doktrina utvrđena u drugom zakonu zamijeni pravnom doktrinom poznatom u domaćem zakonodavstvu.
Koncept zamjene/prijenosa osigurava prikladniji okvir za slučajeve prilagodbe stvarnih prava iz članka 31. Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju. Primjer toga bio bi slučaj zamjene pravne doktrine „*zakupa*" (sadržan u pravu druge države, ali ne postoji u portugalskom zakonodavstvu) stvarnim pravom građenja (sadržan u portugalskom zakonodavstvu).

Zamjenu/prijenos mogu izvršiti i sud u sudskom postupku i upisničar u vrijeme upisa u registar. Žalba protiv odluke upisničara može se podnijeti sudu (članci od 140. do 146. Zakona o zemljišnim knjigama).

NAPOMENA

Informacije sadržane u ovom informativnom članku nisu konačne ni obvezujuće za kontaktnu točku, sudove ili druge subjekte i tijela. Iako se redovito ažuriraju, informativni članci možda ne sadržavaju sve izmjene zakonodavstva, te stoga nisu zamjena za uvid u pravne tekstove koji su na snazi u bilo kojem trenutku.

Posljednji put ažurirano: 04/03/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prilagodba stvarnih prava - Rumunjska

1 Koja stvarna prava prema pravu ove države članice mogu proizići iz nasljeđivanja?

Osim prava vlasništva ili udjela u pravu vlasništva, nasljeđivanjem se mogu steći sljedeća stvarna prava:

1. pravo plodouživanja
2. pravo uporabe
3. pravo stanovanja
4. pravo građenja
5. pravo služnosti.

Rumunjsko pravo u kontekstu zakonskog nasljeđivanja ne dopušta nasljednicima da biraju između dijela ostavine na koji bi imali pravo i prava plodouživanja nad ostavinom. Imajući na umu da su prava plodouživanja, uporabe i stanovanja u korist fizičke osobe doživotna te prestaju smrću nositelja prava, ne mogu se steći zakonskim nasljedstvom, već na temelju načela nasljeđivanja uslijed smrti (*mortis causa*). S obzirom na ostvarivanje tih i ostalih stvarnih prava, njihov autor može odrediti određena ograničenja.

Isto tako, ako je preminula osoba bila nositelj založnog prava (hipoteke na pokretnoj ili nepokretnoj imovini, zalog itd.), to se pravo prenosi nasljeđivanjem osigurane tražbine.

Posebna situacija nastaje kad nadživjeli bračni drug nema stvarno pravo uporabe stana. Nakon otvaranja postupka nasljeđivanja, takva osoba ima zakonsko pravo stanovanja u stanu u kojem je živjela s osobom koja je preminula ako je predmetni stan dio naslijeđene imovine, iako je moguće da ostali nasljednici, u određenim okolnostima, zatraže ograničenje ili izmjenu prava stanovanja. Pravo stanovanja stečeno pod takvim uvjetima nadživjeli bračni drug ne može upotrijebiti za materijalnu dobit jer nema pravo, na primjer, iznajmiti stan. Pravo stanovanja prestaje podjelom, ali najranije jednu godinu od datuma otvaranja postupka nasljeđivanja. To pravo prestaje čak i prije isteka razdoblja od jedne godine u slučaju ponovnog stupanja u brak nadživjelog bračnog druga.

2 Jesu li ta stvarna prava upisana u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini i, ako jesu, je li takav upis obvezan? U koje se upisnike ta prava upisuju i koji su zahtjevi za upis te koji je postupak upisa?

Općenito, prijenos nasljedstva proizvodi puni učinak od datuma otvaranja postupka nasljeđivanja samom smrću nositelja prava i ne mora se upisati u registar. U skladu s Građanskim zakonikom, provodi se upis u zemljišne knjige (*cartea funciară*), Elektronički arhiv instrumenata osiguranja na pokretnoj imovini (*Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare*), registar trgovačkih društava i druge registre predviđene zakonom. Trenutačno se upisom u registar općenito ne uspostavlja neko pravo, već se osigurava objavljivanje i izvršnost upisanih prava.

Upisom stvarnog prava na nekretnini u zemljišne knjige uspostavlja se pravo, ali samo nakon okončanja katastarskog postupka u svakoj upravno-teritorijalnoj jedinici te otvaranja, na zahtjev ili po službenoj dužnosti, zemljišnoknjižnog uloška za predmetnu nekretninu. Međutim, u skladu s Građanskim zakonikom, čak i u tom slučaju stvarna prava će se steći bez upisa u zemljišne knjige ako proizlaze iz nasljedstva. Međutim, upis u zemljišne knjige bit će potreban da bi nasljednik stekao pravo na raspolaganje među živima (*inter vivos*) u odnosu na: prodaju, donaciju, hipoteku itd.

Stvarna prava upisuju se u druge registre (npr. upis u Elektronički arhiv instrumenata osiguranja na pokretnoj imovini koji je posljedica prijenosa osigurane tražbine nasljeđivanjem) u svrhu objavljivanja, ako je preneseno pravo isto tako bilo upisano.

Upis u registre provodi se na temelju isprave kojom se utvrđuje status nasljednika (potvrda o nasljedstvu, sudska odluka), a, prema potrebi, upisuju se i prava i imovina koji čine ostavinu.

3 Koji su učinci povezani s upisom stvarnih prava?

Upis u registre provodi se u svrhu objavljivanja kako bi se osigurala izvršnost u odnosu na treće osobe. Kad je riječ o učinku upisa stvarnog prava na nekretnini stečenog nasljeđivanjem u zemljišne knjige, vidjeti prethodno pitanje.

4 Postoje li posebna pravila ili posebni postupci za prilagodbu stvarnog prava koje pripada određenoj osobi prema pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ako takvo stvarno pravo ne postoji u pravu države članice u kojoj se ta osoba na njega poziva?

U skladu s odredbama Zakona br. 206/2016 o zahtjevima za prilagodbu stvarnih prava u skladu s člankom 31. Uredbe odlučuju sudovi (*tribunali*).

Posljednji put ažurirano: 01/08/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prilagodba stvarnih prava - Slovenija

1 Koja stvarna prava prema pravu ove države članice mogu proizići iz nasljeđivanja?

Stvarna prava koja mogu proizaći iz nasljeđivanja uključuju pravo vlasništva nad pokretnom i nepokretnom imovinom te alatima obrtnika ili samostalnog poduzetnika i druga stvarna prava (založno pravo, pravo pristupa, prava i obveze koji proizlaze iz pravnog i neposlovnog odnosa, autorsko pravo (u pogledu financijske imovine i nematerijalne komponente), prava podnositelja patentne prijave ili vlasnika patenta, prava autora tehničkog poboljšanja na naknadu, prava na dizajn).

Vlasnička prava koja se odnose na konkretnu osobu, kao što su osobne služnosti, pravo na doživotnu rentu i pravo na uzdržavanje, ne mogu biti predmet nasljeđivanja.

2 Jesu li ta stvarna prava upisana u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini i, ako jesu, je li takav upis obvezan? U koje se upisnike ta prava upisuju i koji su zahtjevi za upis te koji je postupak upisa?

Nakon dovršetka ostavinskog postupka sud izdaje rješenje o nasljeđivanju, koje je deklaratorna sudska odluka o meritumu predmeta. To znači da se odlukom utvrđuju nasljednici, legatari i drugi korisnici koji su u trenutku oporučiteljeve smrti stekli pravo na nasljedstvo, pravo na legat ili druga prava nasljeđivanja. To znači i da se rješenjem o nasljeđivanju ne nameću specifične obveze ili dužnosti, nego da su osobe čija su prava utvrđena u konačnom rješenju o nasljeđivanju/legatu same odgovorne za izvršenje tih prava.

Prethodna pravila ne primjenjuju se na *predaju imovine koju je zadržao sud*. Neposredno nakon što je rješenje o nasljeđivanju postalo pravomoćno, sud nalaže predaju imovine i njezin upis u zemljišne knjige. Međutim, prije predaje korisnici moraju dostaviti dokaze da su ispunili ili osigurali obveze koje im je nametnuo oporučitelj u korist osoba koje same ne mogu voditi brigu o svojim poslovima i interesima ili u opće korisnu svrhu (članak 216. Zakona o nasljeđivanju).

Upis u zemljišne knjige:

Posebno pravilo primjenjuje se i na *upis stvarnih prava nad nepokretnom imovinom. Ona se upisuju u zemljišne knjige.* Sud po službenoj dužnosti nalaže potrebne upise imovine u zemljišne knjige neposredno nakon što rješenje o nasljeđivanju postane pravomoćno. To, na primjer, uključuje upis prava vlasništva nasljednika te sve ostale terete ili ograničenja u pogledu prava vlasništva (pravo legatara na plodouživanje ili brisanje hipoteke, u oba slučaja u obliku legata).

Upis u poslovni registar:

Sudjelujući interesi u trgovačkim društvima i imovina samostalnih poduzetnika upisuju se u poslovni registar. Sve promjene u pogledu članova društava upisane u sudski registar samo su deklaratorne jer se status člana ne stječe tek nakon upisa u sudski registar. U slučaju nasljeđivanja sudjelujućeg interesa potrebno je dostaviti pročišćeni tekst izmijenjene odredbe društvenog ugovora, uključujući izmijenjene odredbe o članovima i njihovim sudjelujućim interesima, uz potvrdu javnog bilježnika da su izmijenjene odredbe društvenog ugovora u skladu s pravomoćnim rješenjem o nasljeđivanju. Samostalni poduzetnik upisuje se u poslovni registar na temelju svoje potpune prijave. Ako je prijava nepotpuna, službenik registra zatražit će od podnositelja prijave da svoju prijavu dopuni u roku od osam dana. Ako podnositelj prijave ne dopuni prijavu u određenom roku, službenik registra donijet će rješenje o odbacivanju prijave. Protiv tog rješenja službeniku registra može se podnijeti žalba u roku od osam dana od datuma dostave rješenja.

Upis u druge registre:

registar transakcijskih računa (upis transakcijskih računa)
registar elektroničkih vrijednosnih papira, koji vodi Središnje klirinško depozitarno društvo *(Centralna klirinško depotna družba d.d.*, KDD*)*
registar E-RISK (registar oružja, registar motornih vozila)
registar brodova
registar zrakoplova
registar autora i zaštićenih autorskih djela, registar prava i naknada od reprodukcije zaštićenih autorskih djela, registar zaštićenih autorskih djela, registar audiovizualnih djela
mirovinske naknade.

3 Koji su učinci povezani s upisom stvarnih prava?

Upis u zemljišne knjige:

Upis stvarnih prava nad nepokretnom imovinom u zemljišne knjige uređen je Zakonom o zemljišnim knjigama *(Zakon o zemljiški knjigi)* (Službeni list Republike Slovenije, br. 58/03, 37/08 – ZST-1, 45/08, 28/09, 25/11 i 14/15 – ZUUJFO).

Upis stvarnih prava nad nepokretnom imovinom u zemljišne knjige na temelju rješenja o nasljeđivanju ima *deklaratorni učinak* jer je nasljednik pravo vlasništva stekao u trenutku oporučiteljeve smrti.

Upis u zemljišne knjige ima publicitetni učinak. To znači da nitko ne može tvrditi da nije znao za određeno pravo ako je ono upisano u zemljišne knjige. Primjenjuje se i načelo povjerenja u zemljišne knjige. Pretpostavlja se da je osoba upisana u zemljišne knjige korisnik (vlasnik).

Upis u poslovni registar:

Postupak upisa uređen je Zakonom o poslovnom registru Slovenije *(Zakon o poslovnem registru)* (Službeni list Republike Slovenije, br. 49/06, 33/07 – ZSReg-B i 19/15). Upis u poslovni registar samo je deklaratoran. Nasljednik ne mora čekati upis u sudski registar da bi stekao status člana društva jer se oporučiteljeva imovina, uključujući poslovni udio, prenosi na njegove nasljednike u trenutku njegove smrti.

Upis u druge registre:

Registar transakcijskih računa:

Registar transakcijskih računa (RTR) jedinstvena je računalna baza podataka o transakcijskim računima i njihovim vlasnicima, neovisno o tome je li riječ o poslovnim subjektima ili fizičkim osobama. Kad osoba postane vlasnik transakcijskog računa, informacije o računu unose se u registar.

Registar elektroničkih vrijednosnih papira:

Imatelj stječe elektronički vrijednosni papir kad se taj elektronički vrijednosni papir upiše na imateljev račun u središnjem registru elektroničkih vrijednosnih papira.

Registar E-RISK, registar brodova i registar zrakoplova:

Registar registriranih vozila sadržava sve informacije o određenom vozilu koje se moraju nalaziti na prometnoj dozvoli, njegovoj registraciji, izdanoj knjižici vozila, vlasniku vozila ili osobi u čije je ime registrirano vozilo, tehničkim pregledima, obveznom osiguranju i druge informacije. Upis u registar registriranih vozila nema publicitetni učinak jer nije riječ o javnom registru. Jednako vrijedi za evidenciju oružja za civilnu upotrebu (administrativne jedinice vode evidenciju o izdanim dozvolama za oružje, dok ministarstvo nadležno za unutarnje poslove vodi središnji registar izdanih dozvola za vatreno oružje, evidenciju odobrenja izdanih trgovcima vatrenim oružjem i voditeljima strelišta). Za razliku od toga, upis u registar brodova i registar zrakoplova ima publicitetni učinak.

Registar zaštićenih autorskih djela:

Upisom u registar stvara se zakonska pretpostavka da je osoba navedena u registru autor određenog djela ili nositelj autorskih prava za određeno djelo dok se ne dokaže drukčije. Registar je javan.

Registar osiguranika i korisnika prava iz mirovinskog i invalidskog osiguranja:

Registar osiguranika uključuje: registar korisnika prava iz mirovinskog i invalidskog osiguranja, registar isplaćenih naknada iz osiguranja, registar osoba koje su obvezne plaćati doprinose za obvezno socijalno osiguranje i registar vještačenja. Zakonom kojim se uređuje službeni registar nije utvrđeno da je taj registar javan i da upis u registar ima publicitetni učinak.

4 Postoje li posebna pravila ili posebni postupci za prilagodbu stvarnog prava koje pripada određenoj osobi prema pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ako takvo stvarno pravo ne postoji u pravu države članice u kojoj se ta osoba na njega poziva?

U nacionalnom pravu ne postoje posebna pravila ili postupak za prilagodbu stvarnih prava.

Posljednji put ažurirano: 07/01/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prilagodba stvarnih prava - Slovačka

1 Koja stvarna prava prema pravu ove države članice mogu proizići iz nasljeđivanja?

A – Vlasnička prava (članci od 123. do 151. Građanskog zakonika):

1. isključivo vlasništvo
2. suvlasništvo (djeljiva i nedjeljiva bračna stečevina).

B – Prava na imovini drugih osoba (članci od 151.a do 151.v Građanskog zakonika)

1. založno pravo (utvrđivanje tražbina, podzaložno pravo)
2. služnosti
3. pravo pridržaja.

Pravo vlasništva prenosi se nasljeđivanjem od oporučitelja na nasljednika (ili više njih) na datum smrti oporučitelja. **Prijenos vlasništva** na nekretnini mora se **uvijek** upisati u zemljišne knjige.

Založno pravo služi za osiguranje tražbina i povezanih tereta dajući pravo založnom vjerovniku da ishodi ili zatraži otplatu duga iz založnog prava („zalog") ako dug nije u cijelosti otplaćen na vrijeme.

Založno pravo zasniva se pisanim ugovorom, sporazumom nasljednika o podjeli imovine, odlukom suda ili upravnog tijela ili zakonskim aktom, te obično proizvodi učinke nakon upisa u registar.

Služnosti ograničavaju vlasnike nekretnina u korist drugih osoba obvezivanjem vlasnika da toleriraju određene radnje, suzdrže se od određenih radnji ili ih izvršavaju. Prava koja odgovaraju služnostima povezana su s vlasništvom na određenoj nekretnini (kao što je pravo prolaska na zemljištu) ili s određenom osobom (doživotno pravo stanovanja).

Služnosti povezane s vlasništvom na nekretnini (stvarne služnosti) prelaze na stjecatelja zajedno s vlasništvom na nekretnini. Služnosti povezane s osobom (osobne služnosti) prestaju smrću osobe u čiju su korist uspostavljene.

Pravo pridržaja daje osobi pravo da zadrži pokretnu imovinu koju je obvezna predati kako bi osigurala svoju dospjelu novčanu tražbinu protiv osobe kojoj bi inače morala predati tu imovinu. Međutim, ne smije se zadržati imovina dobivena bez osnove ili prijevarom. Na temelju prava pridržaja, u slučaju izvršenja sudske odluke vjerovnik ima pravo namirenja iz prihoda od zadržane imovine prije ostalih vjerovnika, uključujući založne vjerovnike.

2 Jesu li ta stvarna prava upisana u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini i, ako jesu, je li takav upis obvezan? U koje se upisnike ta prava upisuju i koji su zahtjevi za upis te koji je postupak upisa?

A – **Vlasnička prava** na nekretnini, stambenoj nekretnini ili nestambenom prostoru podliježu obvezi upisa u zemljišne knjige, pri čemu upis općenito ima obvezujući učinak. Kad je riječ o ugovorima o prijenosu vlasništva, prava vlasništva ne proizvode učinak dok ti ugovori nisu upisani u taj registar. Drugim riječima, upis u registar konstitutivan je po učinku**.** Učinci upisa razlikuju se u slučaju smrti jer se tek pri upisu prijenos vlasništva na nasljednika proglašava retroaktivno na datum smrti u okviru postupka nasljeđivanja. Taj je postupak uređen Zakonom o zemljišnim knjigama 162/1995 te je upis prijenosa vlasništva po okončanju postupka nasljeđivanja obvezan. Zahtjev za upis u zemljišne knjige podnosi javni bilježnik kojeg je sud zadužio za postupak nasljeđivanja ili druga ovlaštena osoba (nasljednik). Zahtjev se podnosi Katastarskom odjelu teritorijalno nadležnog Okružnog ureda.

Pravo vlasništva na određenoj pokretnoj imovini mora se upisati u relevantni registar. Ti registri uključuju: Trgovački registar (Zakon br. 530/2003 o trgovačkom registru) – sudovi zaduženi za upis okružni su sudovi u sjedištu Regionalnog suda.

Registar motornih vozila, za koji je nadležan okružni odjel prometne policije.

Ured industrijskog vlasništva u Banskoj Bystrici, koji je nadležan za cijelu Slovačku, provodi upis patenata, žigova, dizajna i drugih vlasničkih podataka u registar.

Središnji depozitorij vrijednosnih papira – prijenos upisanih vrijednosnih papira – Središnji depozitorij vrijednosnih papira Slovačke Republike nadležan je za cijelu Slovačku.

Registar plovila – upis rekreacijskih plovila – Registar plovila Slovačke Republike, koji vodi slovačko Ministarstvo prometa i graditeljstva, nadležan je za cijelu Slovačku.

B – **Prava na imovini druge osobe**

U registre se isto tako upisuju prava na imovini drugih osoba kojima se ograničava na koji način vlasnik može raspolagati imovinom. Općenito, založna prava u odnosu na nekretnine, stambene nekretnine i nestambene nekretnine **zasnivaju se** upisom u zemljišne knjige.

1. Pravo pridržaja u odnosu na pokretnu imovinu uspostavlja se upisom u Središnji javnobilježnički registar prava pridržaja (članci od 73.d do 73.i Zakona br. 323/1992 o javnim bilježnicima i javnom bilježništvu (Zakon o javnim bilježnicima) i internim pravilima Javnobilježničke komore), koji vodi Javnobilježnička komora; ako za predmetnu imovinu postoji posebni registar, provodi se upis u taj registar (kako je navedeno u prethodnoj točki A). Pravo pridržaja, izmjene informacija o pravu pridržaja te početak izvršenja prava javni bilježnik upisuje u registar na temelju zahtjeva ovlaštene osobe kako je utvrđeno mjerodavnim zakonodavstvom. Isto se odnosi i na brisanje prava pridržaja iz Registra prava pridržaja. Osobe koje podnose zahtjev za upis moraju javnom bilježniku dokazati svoj identitet; ili, ako podnose zahtjev u ime druge osobe, moraju dostaviti dokaz da su ovlaštene za to. Osobe koje podnose zahtjev za upis založnog prava moraju javnom bilježniku pružiti sve zakonom propisane informacije koje se zatim unose u registar založnih prava. Ako se založno pravo temelji na ugovoru o nasljeđivanju sklopljenom između nasljednika ili odluci suda ili upravnog tijela, osoba koja podnosi zahtjev za upis založnog prava mora javnom bilježniku dostaviti odluku o zasnivanju založnog prava.
2. Stvarne služnosti uspostavljaju se upisom u zemljišne knjige.
3. Prava pridržaja prihvatljiva samo u odnosu na pokretnu imovinu ne podliježu obvezi upisa u registar.

3 Koji su učinci povezani s upisom stvarnih prava?

U slučaju smrti oporučitelja pravo vlasništva prenosi se na nasljednika na datum smrti oporučitelja. Upis u registar ima samo deklaratorni učinak.

4 Postoje li posebna pravila ili posebni postupci za prilagodbu stvarnog prava koje pripada određenoj osobi prema pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ako takvo stvarno pravo ne postoji u pravu države članice u kojoj se ta osoba na njega poziva?

Članak 67.a Zakona br. 97/1963 o međunarodnom privatnom i postupovnom pravu stupio je na snagu 1. prosinca 2015., čime je omogućena prilagodba stvarnog prava, mjere ili naloga navedenog u stranoj odluci. Ako je donesena odluka o izvršnosti strane odluke o nasljeđivanju koja uključuje stvarno pravo, tim je zakonom uređen postupak prilagodbe nepoznatog stvarnog prava.

Posljednji put ažurirano: 22/04/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prilagodba stvarnih prava - Švedska

1 Koja stvarna prava prema pravu ove države članice mogu proizići iz nasljeđivanja?

U načelu, svaka osoba koja stekne imovinu nasljeđivanjem preuzima tu imovinu s *punim pravom vlasništva*. Ako je preminula osoba bila u braku, nadživjeli bračni drug nasljeđuje ostavinu *s pravom slobodnog raspolaganja.* To znači da bračni drug može činiti što želi s imovinom tijekom svojeg života – čak je i

cijelu potrošiti – ali je ne može oporučno ostaviti. Isto tako, bračni drug ne može znatno umanjiti svoju imovinu darovanjem ili drugom usporedivom radnjom, a da ne uzme u obzir nasljednike preminule osobe.

Nadalje, umrla osoba može oporučno odrediti da netko ima pravo *plodouživanja* na imovini. Osim ako je drukčije određeno oporukom, nositelj prava plodouživanja upravlja imovinom te ima pravo na sve prihode od nje, ali isto tako mora platiti sve nužne troškove za imovinu. Nositelj prava plodouživanja mora uzeti u obzir prava i najbolje interese vlasnika te ne može prenijeti pravo plodouživanja. Vlasnik imovine ne može prenijeti ili na drugi način raspolagati imovinom bez suglasnosti nositelja prava plodouživanja.

2 Jesu li ta stvarna prava upisana u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini i, ako jesu, je li takav upis obvezan? U koje se upisnike ta prava upisuju i koji su zahtjevi za upis te koji je postupak upisa?

Osoba koja je stekla nekretninu s pravom vlasništva mora podnijeti zahtjev za upis stečene nekretnine (upis vlasništva) u zemljišnim knjigama koje vodi Državna geodetska uprava Švedske (*Lantmäteriet*). Opće je pravilo da zahtjev treba podnijeti u roku od tri mjeseca od stjecanja. Osoba koja podnese zahtjev za upis vlasništva mora dostaviti ispravu o stjecanju i druge isprave kojima se dokazuje stjecanje. To znači da je u slučaju kupnje potrebno dostaviti ispravu o kupnji. Ako je nekretnina stečena na temelju nasljedstva, u nekim je slučajevima dovoljno (ako postoji samo jedna stranka ostavine) dostaviti registrirani popis ostavine u izvorniku i ovjerenoj preslici. U drugim se slučajevima mora dostaviti isprava o raspodjeli ostavine u izvorniku i ovjerenoj preslici. Može biti potrebno dostaviti i druge isprave, na primjer, suglasnost glavnog skrbnika ako je stranka ostavine maloljetna ili pravno nesposobna osoba. U nekim slučajevima osoba može podnijeti zahtjev za upis vlasništva podnošenjem oporuke koja ima pravni učinak, umjesto isprave o raspodjeli ostavine. Plodouživanje dodijeljeno na temelju pisane isprave mora se upisati u zemljišne knjige. Zahtjevi za upis podnose se Državnoj geodetskoj upravi Švedske, a potrebno je dostaviti ispravu na kojoj se pravo temelji.

Stvarna prava na pokretnoj imovini ne podliježu upisu u registar.

3 Koji su učinci povezani s upisom stvarnih prava?

Osoba koja je posljednja podnijela zahtjev za upis vlasništva smatra se vlasnikom nekretnine.

Opće je pravilo da, ako je plodouživanje upisano u registar, ono se primjenjuje i na novog vlasnika nekretnine.

4 Postoje li posebna pravila ili posebni postupci za prilagodbu stvarnog prava koje pripada određenoj osobi prema pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ako takvo stvarno pravo ne postoji u pravu države članice u kojoj se ta osoba na njega poziva?

Ne.

Posljednji put ažurirano: 31/05/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prilagodba stvarnih prava - Engleska i Wales

1 Koja stvarna prava prema pravu ove države članice mogu proizići iz nasljeđivanja?

Engleskim pravom uređeno je da stvarna prava ne mogu nastati samo na temelju nasljeđivanja.

2 Jesu li ta stvarna prava upisana u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini i, ako jesu, je li takav upis obvezan? U koje se upisnike ta prava upisuju i koji su zahtjevi za upis te koji je postupak upisa?

Nije primjenjivo.

3 Koji su učinci povezani s upisom stvarnih prava?

Nije primjenjivo.

4 Postoje li posebna pravila ili posebni postupci za prilagodbu stvarnog prava koje pripada određenoj osobi prema pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ako takvo stvarno pravo ne postoji u pravu države članice u kojoj se ta osoba na njega poziva?

Nije primjenjivo.

Posljednji put ažurirano: 27/08/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prilagodba stvarnih prava - Gibraltar

1 Koja stvarna prava prema pravu ove države članice mogu proizići iz nasljeđivanja?

Engleskim pravom uređeno je da stvarna prava ne mogu nastati samo na temelju nasljeđivanja.

2 Jesu li ta stvarna prava upisana u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini i, ako jesu, je li takav upis obvezan? U koje se upisnike ta prava upisuju i koji su zahtjevi za upis te koji je postupak upisa?

Nije primjenjivo.

3 Koji su učinci povezani s upisom stvarnih prava?

Nije primjenjivo.

4 Postoje li posebna pravila ili posebni postupci za prilagodbu stvarnog prava koje pripada određenoj osobi prema pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ako takvo stvarno pravo ne postoji u pravu države članice u kojoj se ta osoba na njega poziva?

Nije primjenjivo.

Posljednji put ažurirano: 27/08/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.